

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996. 2994 in 2050

SLOVENECE

Ček, račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 59.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

V banskih dvorih

V Zagrebu na Markovem trgu, kjer se je skozi stoletja manifestirala hrvatska zgodovina, stolujeta danes, čuvana od ljubezni naroda, kralj Aleksander I. in kraljica Marija. To je prvi kraljevski par, ki vlada Srbom, Hrvatom in Slovenem, združenim v eno državo celoto. Da si je naš kralj za svoje začasno bivanje, kjer opravlja s svojimi ministri tudi posle svoje vladarske suverenosti, izbral Zagreb, zgodovinsko politično in kulturno središče Hrvatov, to pomeni, da so Srbi, Hrvati in Slovenci drug drugemu čisto enakopravni člani ene jugoslovanske narodne družine. Tej družini krvnega sorodstva in ene duše, ki, objemajoč v sebi več kulturnih krogov, ne prestaja biti ena, je poglavar kralj, ki to našo skupnost krona, predstavlja in realno udeležuje. Zakaj v njem ni samo utelešeno dostojanstvo in simbolizirana oblast, ampak obstoja tudi jasna zavest naloge in energična volja, da se naša skupnost v duhu pravice, enakopravnosti in složnega sodelovanja čedaljebolj uresniči in okrepi.

Med dejanji, ki to voljo izpričujejo, kraljevsko bivanje v hrvatski prestolici ni najmanjše — narobe — je eno od tistih, ki državni zamisel našega vladarja najbolj podčrtujejo. Zagreb, to mu mora vsak priznati, je bil na pragu naše zavestno narodne zgodovine središče jugoslovanske ideje in te vloge tudi po njenem uresničenju kljub žalostnim razdorem komaj minule preteklosti nikomur drugemu ni odstopil. Ta misel, zasenčena po viharjih oblakov povojnega stvarjanja, v katerem so po krivdi oblasteljskih posameznikov tu in tam — nikdar ne naroda! — sredobezne sile časih prevladovala sredotežnje, se danes očituje v vsej svoji moči in čistosti, ko si je kralj izbral za svojo stolico tudi Zagreb, v kojega narodnem kulturnem osredju se je jugoslovanstvo rodilo. To jugoslovanstvo je po svojem največjem reprezentantu, brezsmrtnem djakovskem nadškofu, čisto v duhu slovanstva in krščanstva edinstvo južnih Slovanov osnovalo na sodelovanju enakovrednih bratov, ki se po svojih naravnih in kulturnih osebitostih medseboj složno dopolnjujejo v jak narodno-državen organizem. To, kar je včeraj še razdajalo, prav to naj nas odselej po ljubezni, ki vse premaga, prestvari in preobrazi, trdneje in trdneje veže kot pozitivna vrednota, podrejena najvišji. Te zamisli dedič in vršitelj je danes nam vsem na čelu kralj in zato je njegovo in njega vzvišene soproge stolovanje v Zagrebu simbolično in realen dej največjega pomena, ki ga je kralj sam najizraziteje označil v svojem pozdravu mestu, kojega politična zgodovina in vloga je vedno bila gojitev velike jugoslovanske narodne ideje po svetli hrvatski tradiciji.

Ni čuda, da je ta kraljevski čin vso tradicionalno ljubezen naroda do svojega vladarja sprostil do največjega navdušenja in one brezprimerne prisrčnosti, ki je svojska samo naš duši. Vse, kar nam je drago, kar odveka ljubimo in spoštujemo, za kar živimo in delamo in s čimer to življenje povišujemo in ozarjamo, vse dobro in lepo, v čemer smo bili vzgojeni in kar smo podedovali od velike in globoke kulturne skupnosti našega kontinenta pa želimo razvijati dalje v duhu jugoslovanstva, vse to nam zajamčuje naš narodni kralj, ki nas vse enako ljubi, vse naše prirodne in kulturne vrednote in pridobitve enako cení in vse te naše sile v soglasje uglasti želi. Le moralni činitelji morejo utrditi one notranje vezi, ki nas spajajo v eno, med temi činitelji pa je eden najmočnejših ljubezen naroda do vladarja, ki svoj narod v ljubezni in pravici razžiti hoče. Tem večji in globlji je odziv te vladarjeve skrbi, plemenite volje in prizadevanja v srcu našega naroda, čim bolj naša mehka duša vodstva in uravnanja rabi.

Zato se narod v Zagrebu te dni s toliko resnično in močno ljubeznijo okoli kraljevskega para zgrinja. Jugoslovanski kralj pripada vsem v tej državi enako, vse naravne pravice enih kakor drugih enako štiti, objema našo prošlost in sedanost, kaže v bodočnost in vsem omogoča svobodno razvoj lastnih zmožnosti in harmoniji z drugimi. Tako se bo čedaljebolj obistinilo, na čemer so delali in za kar so trpeli naši najboljši sinovi in glasniki naše bodočnosti, in njihove sanje bodo bolj in bolj postajale resnica, ki moramo na njeni polni realizaciji v duhu krščanske vzajemnosti in z globino naše slovanske duše

Naša divna narodna umetnost

Kraljica posetila zopet otroške zavode in razne šole za ženska dela
Kralj v cerkvi Svetega Marka

Zagreb, 31. jan. AA. Danes je Nj. Vel. kraljica obiskala pestovališče, ki ga vzdružujejo usmiljene sestre. Pred vhomod v samostan se je zbrala velika množica ljudi, ki je kraljico burno aklamirala. Na pragu je Nj. Vel. kraljico sprejela predsednica gospodinskega društva za vzdrževanje pestovališča Jelka Peršič s članicami in častnimi sestrami, ki upravljajo pestovališče. Nato se je Nj. Vel. kraljica napotila v malo dvorano v pritličju, ki je bila okrašena s cvetjem in z zelenjem.

Nato je predsednica ga. Peršič v kratkem govoru pozdravila Nj. Vel. kraljico in ji izrazila svojo srečo, da more videti Nj. Vel. v pestovališču. V kratkih besedah je orisala zgodovino tega doma, nato pa je iz vrst dece, ki se je tam zbrala, stopila pred Nj. Vel. kraljico mala deklica Katka Krlin, ki je v prisrčnih besedah pozdravila vladarico. Predsednica je Nj. Vel. kraljici predstavila članice odbora in usmiljenke, ki izvajajo nadzorstvo nad otroci in skrbje zanje. Ob odhodu iz doma se je Nj. Vel. kraljica vpisala v spominsko knjigo. Nato si je ogledala še druge prostore. Ogledala si je kuhinjo samostana, kjer dobiva deco hrano in pokušala hrano, ki se ji je zdela dobra in jo je pohvalila. Nato si je Nj. Vel. kraljica ogledala prostore samostanske šole, kjer je bila prisrčno sprejeta. Ob povratku na dvorišče pestovališča se je zgrnila mladina okoli nje, ki je neprestano vzklikala: »Naj živi naša majčica! Naj živi naša kraljica!«

Nj. Vel. kraljica je nato krenila v Praško ulico. Tam je posetila

prodajalno Ženske zadruge

za narodno vezivo. Na obhodu je Nj. Vel. kraljico sprejela utemeljiteljica te zadruge ga. Zdenka Frangeševa. Tu se je nahajal tudi kmetski krojač Bačun, ki je svoječasnno kraljeviču Tomislavu izdelal prekrasno narodno surko. Nj. Vel. kraljico je pozdravila kmetica iz Zaprešića Marica Širnovič, ki je vladarici predala šopek gozdnega in poljskega cvetja in rekla, da je srečna, da more vladarico pozdraviti v zadruzi. Rekla je, da prinaša cvetje iz gozdov in pozdrave iz vasi, ki so jo prosile, naj preda Nj. Vel. kraljici njih pozdrave in izraze udanosti in zvestobe. Nj. Vel. kraljica se je prisrčno rokovala z gospami in kmeticami, nato pa je ga. Frangeševa predstavila Nj. Veličanstvu

kmético Katice Ferenčakovo

iz Budeševa. To je siromašna ženska, ki je ostala sama z nepreskrbljenimi 9 otroci in brez lastne strehe. Z delom svojih rok preskrbuje sebe in to množestvino rodbino. Danes je ta žena potrebna miru in počitka. Nj. Vel. kraljica je prisrčno stisnila roko vrli ženski in jo izpraševala, kako dolgo že dela za to zadruzo. »Osemnajst let,« je odgovorila starka.

Nato si je Nj. Vel. kraljica ogledala narodne vezenine in ostale razstavljene predmete ter si izbrala nekaj del, da jih kupi. Ga. Frangeševa ji je predmete razkazovala. Nj. Vel. kraljica pa si jih je ogledovala z velikim zanimanjem. Rekla je, da je nekaj podobnega že videla na Bledu, kjer je zadruza imela svoj paviljon za dobe sezone. Nj. Vel. kraljica si je kupila v prodajalni tri namizne prte in blazinico ter nekaj drugih predmetov izdelanih iz lesa. Kmetice, ki so bile zbrane v zadruzi so Nj. Vel. kraljici predložile njene fotografije in jo prosile za avtograme. Nj. Vel. kraljica jim je rade volje podpisavala te slike.

Vladarica se je pol ure mudila v zadruzi, nato pa se je prisrčno poslovila od gospe in kmetic in odšla proti prodajalni

Petrinjske zadruge

za narodna veziva. Tudi tam se je nabrala množica ljudi, ki je burno in navdušeno pozdravljala Nj. Vel. kraljico. V prodajalni je Nj. Vel. kraljico pozdravila predsednica in utemeljiteljica Petrinjske zadruge Zlata Kovačević-Lopašič. Ga. Radoslava Lopašičeva je imela pri sebi svojega sinčka Slobodana Aleksandra, ki mu je kumoval Nj. Vel. kralj. Ga. Kovačević-Lopašičeva je nato povedala, da je ta zadruza prva zadruza te vrste v naši državi. Nato je v kratkih črtah orisala delo te zadruge in njene uspehe. Nj. Vel. kraljica si je nato ogledala razstavljene predmete in vezivo ter se posebnoanimala za nekatere lepe vzorce. Vladarica je pokazala nenavadno veliko razumevanje za narodno umetnost. Nj. Vel. kraljica si je tudi izbrala in kupila nekaj lepih del.

Nato se je Nj. Vel. kraljica poslovila od gospe in šla ob pol 12 iz prodajalne. Nj. Vel. se je peljala nato v smeri proti Sesvetom. Blizu vasi Retkovca se je avto obrnil spet nazaj proti mestu. Ker je bilo ravno polno, so se kmetje vračali po cesti iz mesta. Spoznali so v avtomobilu takoj Nj. Vel. kraljico ter ji navdušeno vzklikali. Avto je v počasnem tempu privozil do

gospodinske šole.

Od ulice pa do vhoda v zgradbo šole ter po hodniku so stale učenske šole v špalirju ter priredile

sodelovati vsi. Na to nas zopet opominja naš plemeniti kralj, ki zopet prisluškuje v dušo našega naroda, v njegovo snovnjho včeraj in danes, v banskih dvorih, v kraljevskem Zagrebu.

burne ovacije Nj. Vel. kraljici. V zgradbi je sprejel Nj. Vel. kraljico odbor šole. Upraviteljica Mira Vučetić je prisrčno pozdravila Nj. Vel. kraljico ter se zahvalila za visoki obisk. V prvem nadstropju je pozdravila Nj. Vel. kraljico predsednica gospodinskega odbora šole ga. Berta Heinzl. Nato je šla Nj. Vel. kraljica v dvorano, kjer so bile zbrane učenske in ves odbor. Ko se je pojavila Nj. Vel. kraljica, je bila pozdravljena z burnimi zivelai Ga. Berta Heinzl je predala Nj. Vel. kraljici krasen šopek rož s prisrčnimi besedami ter se ji še zahvalila za visoki obisk. Nj. Vel. kraljica se je ljubeznjivo odzvala prošnji, da se vpiše v spominsko knjigo šole. Nj. Vel. kraljica je nato šla v predavalnico kjer jo je pozdravila učenka Ana Luc, ki je v imenu svojih sošolk v prisrčnih besedah spregovorila dobrodošlico ter vdanost dece kralju, kraljici in visokemu kraljevskemu domu. Ko je učenka Ana Luc predajala Nj. Vel. kraljici krasen šopek rož, so ostale učenske priredile Nj. Vel. kraljici prisrčne ovacije.

Na mizi so bili razloženi različni predmeti ročnih del. Kraljica se je v vseh delih zelo pohvalno izrazila. Nj. Vel. kraljica je odšla nato v jedilnico in kuhinjo. Tu je Nj. Vel. kraljica odšla v prvo nadstropje, kjer si je ogledala spalnice šole. Odšla je nato ponovno v kuhinjo, kjer je bilo nekaj najmlajših učenk. Na štedilniku je stal lonec. Ko je Nj. Vel. vprašala kaj se kuha, je neka učenka odgovorila: »Prežganka.« Ko se je Nj. Vel. kraljica zasmejala, je mislila neka druga učenka, da hoče kraljica juho pokusiti ter je dejala: »Veličanstvo, juha še ni kuhana.« Nato so učenske pokazale Nj. Vel. kraljici knjige, v katere so zabeležile stroške za kosilo. Nj. Vel. kraljica je pregledala še ostale prostore šole ter se nato odpeljala v dvor.

Kralj pri sv. Marku.

Zagreb, 31. jan. AA. Nj. Vel. kralj je danes ob pol 12 dopoldne šel iz dvorca peš do stare Markove cerkve, stopil v cerkev ter se mudil v njej dalje časa. Vodil ga je župnik cerkve mgn. Rittig. Iz cerkve je Nj. Vel. kralj nadaljeval peš pot v mesto. Iz Markove cerkve je šel preko trga Stepana Radića in Kamenite ulice skozi Kamenita vrata, kjer so mu spremljevalci povedali zgodovino obeh stolpov, oltarja, Matere božje in pomen »Brače hrvatskog zmaja«, ki ima prostore v enem teh stolpov. Nato je nadaljeval Nj. Vel. kralj svojo pot peš po ulici Pavla Radića do mestne tržnice. Tu se je

pomešal med ljudstvo

ter se razgovarjal s poedinci. Množica je bila vsa iz sebe od veselja. Nikjer na trgu ni bilo opaziti ne policije ne straže. Kralj se je svobodno gibal med svojim narodom. Burne aklamacije so spremljevale vsak korak Nj. Vel. ljudem, ki jih je Nj. Vel. kralj nagovoril, so kar žareli sreče in ponosa. Nj. Vel. kralj je ostal dalj časa na trgu, nato je sedel v odprt avtomobil ter se peljal po ilici v dolnje mesto. Povsod ga je ljudstvo burno pozdravljalo. Okoli 12.30 je kralj šel že tretjič v zoološki vrt v Maksimirju, kjer je ostal pol ure in si ogledal poedine živali. Nato se je vrnil v dvor.

Čaianka v dvoru

Zagreb, 31. januarja. AA. Popoldne ob 17.15 je bila v banskem dvorcu čajanka. Prisostvovalo ji je 400 gostov.

Kaj je z novim združnim zakonom

Belgrad, 31. januarja. pp. Že je poteklo dosti časa, odkar je bil izdelan projekt novega združnega zakona po Glavni združni zvezi in predložen kmetskemu ministru. Ta projekt je pregledal tudi profesor ljubljanske univerze dr. Milan Škerlj. Ni pa dolgo tega, kar je napisal funkcionar zadrug, ki so bile osnovane po zakonu o kmetskem kreditu z l. 1925 dr. Anton Šuster v Politiki več člankov, kjer nastopa proti projektu zakona. Sedaj pa je napisal v ugledni belgrajski reviji Narodno blagostanje dr. Vlado Valenčič članek, kjer odgovarja dr. Šusterju (omenjamo, da je Šusterju odgovoril že tudi Srb Gjorgjević). Dr. Šuster pogrešno zahteva specializacijo, češ da zakon o tem ne vodi računa, kar pa ne odgovarja dejstvu, nadalje trdi dr. Š. da je v našem združništvu veliko cepljenje sil in zahteva fuzioniranje zadrug, oz. da naj bo v posameznih občinah le po ena zadruza. To pa

Italija želi pogajani s Francijo

Pariz, 31. januarja. Vaš dopisnik izve, da Italija tipa na Zunanjem uradu, da-li bi se ne dala obnoviti pogajanja za prijateljski pakt, kojega glavna os bi bila teritorialna cesija ozemelj Borku, Tibesti, Enesti in Vadaž ob Čadskem jezeru od strani Francije v italijansko suvereniteto.

Dodaj je Francija to zahtevno odklanjala in je bila pripravljena, da cedira kvečjemu gorato pokrajino Tibesti. Zdaj meni Italija, da ji vse omenjene pokrajine ob Čadu gredo, ker je zasidla oazo Kufro, od katere gre stara karavanska pot do Čada. Tudi pravi, da ji te zemlje pripadajo de jure po pogodbi v Ouchyju leta 1913, ko

Svečane dvorane banskega dvorca so bile polne povabljenih gostov, ki so predstavljali vse sloje zagrebskega meščanstva. 21 oseb se je opravičilo, da ne more prisostvovati čajanki deloma zaradi bolezni, deloma zaradi odsotnosti iz Zagreba, deloma pa zaradi smrtnih primerov v rodbini.

Nj. Vel. kralj in kraljica sta se pojavila ob pol 6 iz svojih sob. Najprej sta pozdravili ministre in generaliteve, ki so čakali v prvi dvorani. Nato sta Njuni Veličanstvi krenili v druge dvorane in pozdravili vsakega gosta posebej. Vsakemu sta segla v roke in izpregovorili po nekoliko prijetnih besed. To lepo ravnanje z gosti je napravilo na vse povablence najprijetnejši dojem. Njuni Veličanstvi sta izpraševali svoje goste za ime in poklic. Pri predstavnikih društev in ustanov pa za napredek in delo teh organizacij. Pri tem sta kralj in kraljica pokazala, da dobro poznata tukajšnje razmere. Njuni Veličanstvi sta opetovito izrekli svoje zadovoljstvo in odobravalj delo teh društev. Pri tej priliki sta kralj in kraljica obljubila, da bosta prihodnje dni posetila še neke važne ustanove v Zagrebu.

Cerclje je trajal eno uro, nato je bil serviran čaj in gostje so se zbrali okrog bogatih bifejev.

Nj. Vel. kraljica je ostala nekaj časa v krogu dam, ki so se zbrale v posebni dvorani. Nj. Vel. kralj pa se je razgovarjal nekaj časa z ministri in s cerkvenimi in civilnimi dostojanstveniki. Nato sta se Nj. Veličanstvi oddaljili v svoje apartmane.

Kmalu za tem sta se Njuni Veličanstvi ponovno pojavili med svojimi gosti. Čajanka je po tekla animirano in kaj prišerno.

Okrog pol 8 je prispel na trg pred banskim dvorcem večšišočglavi spreved srednješolske mladine z državno zastavo. Mladina je navdušeno vzklikala kralju, kraljici in Jugoslaviji. Ovacije so trajale tako dolgo, dokler se ni na balkonu pojavil Nj. Vel. kralj. Kralja je mladina ponovno pozdravila z nepopisnim navdušenjem. Nato je imel kralj na omladince

tale kratek nagovor:

Hvala vam vsem za to krasno manifestacijo vaše ljubezni do mene in do mojega doma. Na ta stari in zgodovinski trg, ki je bil priča tolikšnih velikih in pomembnih dogodkov naše naciionalne prošlosti, ste prišli vi omladinci in naša nada, da na veličasten način izkažete svojemu kralju in preko njega vsej Jugoslaviji vašo čustva udanosti in zvestobe. Tudi jaz vam hočem s tega mesta potrditi svojo neomajno vero v veliko bodočnost naše domovine.

Sedaj, ko med kraljem in narodom ni posrednikov, ker sem jih odstranil zato, ker so sejali mržnjo in ubijali vero in s tem kršili največje narodne interese, sedaj lahko z vero v Boga in s polnim zaupanjem v imenu vse naše Jugoslavije lahko objavim vsem in vsakomur, prijatelju in neprijatelju, da smo eno in da hočemo do kraja braniti edinstvo in svobodo našega naroda. Naj se nihče ne prevari in naj nihče ne podvomi v te moje besede. — Ziveli omladinci!

Govor Nj. Vel. kralja so omladinci sprejeli z nepopisnim navdušenjem. Neprestano so prekinjali visokega govornika in vzklikali kralju, kraljici, Jugoslaviji in kraljevskemu domu.

Omladinci so nato zapeli državno himno in se napotili nazaj v mesto.

ni ekonomično in konkurenca je ravno n. pr. dovedla slovensko združništvo do sedanje visoke stopnje in nikjer ne vidimo slabih posledic te konkurence. Gotovo največje važnosti pa je vprašanje racionalizacije zvez, tako zahteva dr. Š., da se za vsako banovino osnuje samo 1 revizijska zveza. Kakor pa je dokazal že Gjorgjević, bo to moralo privedi do parcelacije obstoječih zvez, kar bo gotovo izredna škoda za vse naše združništvo. Zahteva dr. Š., da naj država imenuje komisarije ali pa celo člane uprave, pomeni konec svobodnega združništva. Sistem, kakor ga predlaga dr. Š., bi izredno škodoval kreditu slovenskega združništva, ki je bilo doslej najbolj uspešno v državi. Članek zaključuje z zanimivimi besedami dr. Kreka: »Vojska za vzdržanje neodvisnega združništva, ako bo potrebna, je sveta in upam, da se bodo tu pod našo zastavo našli vsi, ki žele dobro združništvo.«

jih je sultan Italiji odstopil.

Ce se te zemlje Italiji odstopijo, bi imela v svoji oblasti najkrajšo in najprikladnejšo zvezo centralne Afrike s Sredozemskim morjem.

Ker bi ta cesija direktno prizadela tudi angleške, ozir. egiptске interese in ker na drugi strani Italija to zahteva stavlja zelo resno in odločno, stojimo pred razgrnitvijo zelo težavnega problema, ki bo globoko segel tudi v mednarodno politiko.

Italija bi mogla biti zadovoljena le na podlagi nič manjših protikoncesij, kar bi pomenilo neko temeljno preorientacijo sedanje politike obeh držav v Evropi in na svetu sploh.

Zaenkrat prevladuje mnenje, da bo Italija nalezela tozadevno v Parizu na gluha ušesa, kaj bi pa utegnla bodočnosti prinesiti, se še ne ve.

Predsednik Masaryk — častni doktor slovenske univerze

Ljubljana, 31. jan.

Alma mater Aleksandrina Labacensis, naša najvišja kulturna ustanova, je podelila danes svoj drugi častni doktorat možu, ki je z delom za svoj lastni narod in proslav slovanstva priboril neprecenljivih zaslug tudi za našo svobodo. Dejstvo, da naš narod priznava in pozna delo in zasluge, ki si jih je stekel predsednik Češkoslovaške republike T. G. Masaryk, je dobilo z današnjo promocijo viden izraz spoštovanja in ljubezni, ki ga goji naš narod do velikana dela in uspehov. Prepričani smo, da bo današnji akt še bolj poglobil stike, prijateljstvo in ljubezen, ki gojita oba slovanska naroda držač se gesla »Zvestoba za zvestoboc«.

Na veliko proslavo se je pripeljal danes zjutraj poslanik češkoslovaške republike minister dr. Flider iz Belgrada. Ob 8 zjutraj so ga na kolodvoru priskrbeli sprejeli rektor naše univerze dr. Alfred Šerko, dekan filozofske fakultete dr. Kelemina, češkoslovaški konzul ing. Sevdik, pomočnik bana dr. Pirkmajer, župan dr. Dinko Puc in mnogi drugi, zlasti še odborniki in člani češkoslovaško-jugoslovanske lige in Češke Obce. Ob pozdravu na kolodvoru je izročila gospa Sevdikova, soproga konzula Sevdika, poslaniku, ki je prispel, krasen šopek nageljev.

Ob 11 dopoldne pa se je v slavnostno okrašeni zbornici dvorani ljubljanske univerze vršila slovesna promocija predsednika Masaryka, ki ga je zastopal poslanik Flider.

Tega zgodovinskega slavlja so se udeležili ban dr. Marušič s podbanom dr. Pirkmajerjem, češkoslovaški konzul Sevdik, vice konzul Cihelka, divizijski general Ilić. Prav tako se je udeležila proslave soproga poslanika gospa dr. Fliderja, dvorna dama gospa dr. Tavčarjeva, soproga našega poslanika v Pragi dr. Kramarja, dr. Niko Zupančič, kot zastopnik ministrstva prosvete, župan dr. Dinko Puc, francoski konzul Neuville, italijanski konzul Rinaldi, prosvetni šef dr. Lončar, direktor policije dr. Guštin, predsednik višjega deželnega sodišča dr. Rogina, višji drž. tožilec dr. Grasešeli, direktor drž. žel. dr. Borko, podžupan Jarc, podpredsednik advokatske zbornice dr. Zirovnik, predsednik zdravniške zbornice dr. Rus, upravnik narodnega gledališča Oton Zupančič, predsednik zveze industrijcev D. Hribar, zastopniki in odborniki Češke Obce in češkoslovaško-jugoslovanske lige, direktor konservatorija M. Hubad, predsednik Glasbene Matice dr. Ravnihar, okr. načelnik dr. Andrejka, soproga prvega častnega doktorja naše univerze gospa dr. Majaronova z mnogimi odličnimi damami. Dekani vseh fakultet in skoro ves univerzitetni prof. zbor ter obilo akademikov in občinstva.

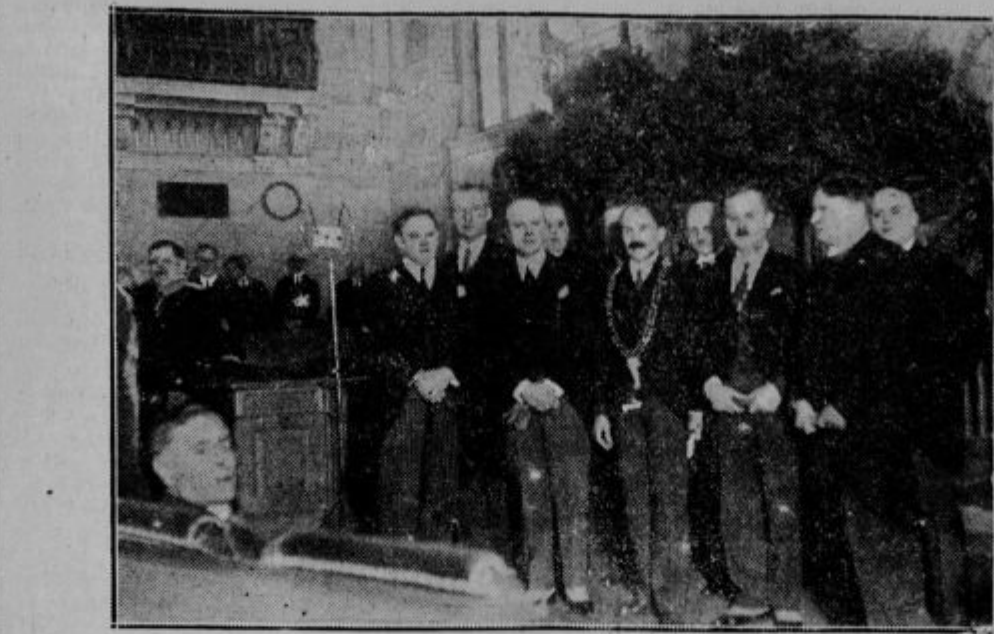
Svečanost je otvoril rektor ljubljanske univerze dr. Alfred Šerko z rektorsko verigo okrog vratu. Ob strani sta stala promotorja dekan filozofske fakultete dr. Kelemina in prof. dr. Kidrič. V kratkem pozdravu je rektor očrtal pomen današnje promocije in pozdravil najodličnejše zastopnike in goste in komilitone, katere je pozval, naj sprejmejo med se tako častiljivega doktorja, nakar je govoril:

Govor rektorja dr. Šerka

Velečastita gospoda! Težko mi je najti k otviritvi današnje svečanosti primernih besed, ker se bojim, da bi spričo imena moža, ki mu veljajo, izzvenele v praznoto. Teško je v kratkih besedah objeti vso veličino moža, ki je koval v usodnih dneh usodo celega naroda in jo dokoval v svobodni suvereni češko-slovaški državi. Malo je mož, katerih ime bi toliko pomenilo ne samo za naše brate, tam ob Vltavi, Labi in Moravi, ampak tudi za nas, kot pomeni ime Masaryk.

Bila je vojna, bili so težki usodni dnevi, temni in mračni za Slovane na severu in na jugu, ko je Masarykovo ime nam budilo upanje in srčili. Celi generaciji našega naroda je bil Tomaž Masaryk vzor moške značajnosti in prosvetljenosti. Njegovo ime je zlomilo premoč Dunaja in napolnilo naše deželstvo v Prago in ne nam v škodo.

V najgloblji hvalečnosti za brezprimerne zasluge, ki jih ima Tomaž Masaryk — Washington češkega naroda, za našo kulturno, poli-

Poslanik dr. Flider z rektorjem, promotorjema in gostom po promociji v zbornici univerze.

tično in nacionalno življenje, mu je podelila filozofska fakulteta univerze kralja Aleksandra Prvega častni doktorat kot najvišje odlikovanje, ki ga univerza po svojih fakultetah sploh more dati.

Sklep filozofske fakultete je univerzitetni svet v svečanostni seji dne 6. marca 1930 aklamativno sprejel.

Ščujne nepravilnosti so nanesele, da nam je šele danes mogoče opraviti tudi svečani ceremonijel.

Gospod prezident Tomaž Masaryk sam se, žal, ni mogel odzvati naši želji in priti med nas. Sprejeli bi ga bili z vso ljubeznijo in prisrčnostjo, ki smo je sposobni. Nič manj prisrčen pozdrav naj velja zato njegovemu zastopniku, izrednemu poslaniku in opolnomočenemu ministru pri Njegovem Vel. kralju gospodu dr. Robertu Fliderju, ki ga v imenu naše univerze prosim, da sporoči gospodu prezidentu naše iskrene želje, da bi ostal še dolgo vrsto let ohranjen svojemu narodu, nam in vsemu človeštvu.

Promocija

Rektor je pozval nato promotorja, da izvršita promocijo predsednika dr. Tomaža Masaryka za častnega doktorja univerze kralja Aleksandra I. Rektorjevimi besedami je sledil navdušen aplavz, nakar je zapel akademski pevski zbor na balkonu moravsko narodno: »Teče voda teče«. Za tem je stopil pred promotorja poslanik dr. Flider, nakar se je izvršil ceremonijel promocije, med katerim je izjavil zastopnik predsednika dr. Masaryka v latinskem jeziku, da sprejema doktorsko čast. Po tem svečanem trenutku pa je spregovoril poslanik Flider v slovenskem jeziku:

Vaša magnificenca, dame in gospodje! Doležala me je izredna čast, da zastopam g. prezidenta Masaryka v promociji za častnega doktorja ljubljanske fakultete in da v njegovem imenu sprejemam to visoko čast, najvišjo čast, ki jo je mogoče podeliti na univerzi kralja Aleksandra I. G. prezident Masaryk mi je naročil, naj vam sporočim naslednje njegovo pismo in poslanico:

Poslanica dr. Masaryka

Poslanico predsednika Masaryka je poslušalo vse občinstvo stoji:

»Že kot študent sem na dunajski in lipski univerzi opazoval razne slovanske dijake. To opazovanje sem nadaljeval kot akademski učitelj. Prizadeval sem si namreč na ta način spoznati značaje in nadarjenost posameznih slovanskih narodov. Ustvaril sem si nazore o mladega človeka ne! Mlad človek naj nikdar ničesar ne stori, kar bi bilo greh, a malo več svobode mu je časih že treba pustiti, da mlad ne postane starec. Temu ni lahko ugovarjati. Spominimo se le, kako so znali veliki mojstri stari jezuiti družiti red in svobodo, kako so od časa do časa dovoljevali dijakom pravo avtonomijo, da so igrali komedije in uganjali vsakovrstne burke. Seveda je ravnal dr. Lesar po svoje v najboljši veri. Ker je bila bržčas njegova narav že iz mlada sama pravilnost, je pač mislil, da je tako tudi pri drugih in da mora biti tako.

S to pravilnostjo je bilo v zvezi tudi vse njegovo vedenje. Vse je bilo premišljeno in umerjeno, zato pa, ko je prišel do cerkvenih časti, dostojanstvo. Tudi vse njegovo dejanje in nehanje je bilo premišljeno in preudarjeno. Časih se je res zdelo nekaterim prepočasno, a njega to ni motilo. Žal, modrost tudi ne hiti. Temu pa smo modro premislili: a današnji svet vse preveč hiti.

Poleg te pravilnosti je imel prelat Lesar še neko svojstvenost, ki so mu jo tudi radi opočitali, namreč konservativnost. Tudi tu bo treba opočitalcem nekoliko pritegniti. Samo po sebi je konservativnost, le ena plat človeške tipike in je kot takšna potrebna. Saj se že starost in mladost tako razločujeta. Mladost vidi le ideale in biti navdušena za njimi, ne gleda ne na ovire, ne na njih možnost ali nemožnost. Starost je preizkušena in se boji, da se bo mladina ponesrečila, zato zadržuje nje polet in opozarja na čeri in prepade, ki so na poti. Ali ne dela po svoje prav? Ko'likokrat je zgodovina že pokazala, kako mladež Ikaros v predrzmem poletu strmoglavi s solnčnih višin v globino! To torej ni starostna samovolja, to je le pametna uredba narave same. Seveda je pa dostikrat starost še posebej nagmjenja k temu, da ji nič ni po godu, kar je mladega in novega. Prav tako je v življenju sploh to sta dva tipa: konservativen in napreden. Oba sta potrebna in se med seboj dopolnjujeta. Eni so vedno polni novih želj, polni idej in načrtov. Ti so gonilna sila v napredku. Drugi so sila, ki zadržuje prehitel razvoj, da se ne uniči, kar je dobrega, in ne razvije kaj slabega. Tudi to ni samovolja, ampak volja narave, ki je svet tako

Slovanih in njihovih življenjsko kulturnih nalogah s študijem njihovih duševnih zmožnosti. Kmalu sem spoznal, da se Slovenci odlikujejo po svoji pridnosti in energiji. Prepričal sem se tudi, da so nam Slovenci dali odlične slaviste, oboje pa mi je služilo pri primerjanju malih narodov in njih poslanstva z večjimi in velikimi narodi.

V podelitvi doktorata ljubljanske univerze vidim priznanje za svojo stvarno utemeljeno simpatijo do Slovencev in se zahvaljujem za to najtopleje za izkazano mi čast.

T. G. Masaryk s. r.

Za tem je nagovoril navzoče poslanik dr. Flider v češkem jeziku. Dovolite mi, da se kar najlepše zahvalim univerzi kralja Aleksandra I. za čast, ki je bila izkazana našemu ljubljenskem predsedniku. V tem činu vidimo mi Čehoslovaki izraz spoštovanja do našega

12 novih pravoslavnih cerkva v Belgradu

Belgrad, 30. jan.

Po iniciativi patriarha Varnave so določili prostore za dvanajst pravoslavnih cerkva v Belgradu. Prostori za nove cerkve sta določili skupno mestna občina in patriarhija. Pri izbiri prostorov so računali z vsemi možnostmi, kakor n. pr. z ugodnostjo terena, gostoto prebivalcev, z bodočim razvojem mesta, če je zemljišče občinsko ali ne itd. Zato predloga ne bodo dosti spreminjali in bo skoraj v celoti obveljal.

Zelja pravoslavne cerkve je bila, da se končno veljavno uredi načrt za zgraditev pravoslavnih cerkev v Belgradu, kakor je bilo nujno potrebno, da se rezervirajo prostori za te nove božje hrame. Popolnoma upravičeno je patriarhija zahtevala, da se določijo prostori že sedaj, ker bi bilo to pozneje radi velike gradbene delavnosti v prestolici težje, če ne popolnoma nemogoče. To, da so se ti prostori določili, pa še ne pomeni, da se bo takoj pričelo z graditvijo novih cerkva. Njihova zgraditev je vprašanje sicer ne tako daljne, pa tudi tako bližnje bodočnosti ne. S tem se je hotela spopolniti praznina v generalnem načrtu mesta, kjer niso bili določeni prostori za cerkve.

Belgrad ima danes kljub ogromnemu porastu prebivalstva malo pravoslavnih cerkev. Šele dvanajst let po dokončani svetovni vojni, ko se je prebivalstvo več ko podvojilo, so šele posvetili v starem delu mesta prvo cerkev. Danes ima Belgrad vsega skupaj komaj deset pravoslavnih cerkev: saborno, Markovo, sv. Aleksandra Nevskega

predsednika, hkrati pa tudi izraz prijateljstva in ljubezni do našega naroda in naše države. Zahvaljujem se torej v imenu naroda in države, katero imam čast zastopati, zlasti činiteljem univerze ter vsem številnim gostom in zastopnikom uradov, ki so s svojo navzočnostjo pripomogli k veličastnosti te slavnosti ter tako dali duška svoji ljubezni do našega predsednika in češkoslovaškega naroda.

Naj končam z željo, naj prospeva ljubljanska univerza kralja Aleksandra I. in današa sreča in slavo slovenskemu rodu in vsem Jugoslovanom.

Poslanik je odgovoril minister dr. Niko Zupančič in ga pozdravil kot zastopnik ministrstva prosvete. »Gospod ministere izvolite spomniti v imenu ministrstva prosvete danes promoviranemu častnemu doktorju ljubljanske univerze g. predsedniku češkoslovaške republike najiskrenejše čestitke in pozdrave. Ministrstvo prosvete si šteje v veliko čast, da more zabeležiti v svojem območju kot častnega doktorja enega največjih mož sedanjega veka, očeta češkoslovaške države in svetovno znanega kulturno-političnega delavca in praktičnega filozofa. Bodite tudi Vi kot minister, ki zastopate prezidenta Masaryka danes pri tej promociji iskreno pozdravljeni.«

Za tem je čestital zastopniku rektor dr. Šerko, za njim pa še vsi drugi odličnjaki. Slovesnost je zaključila češkoslovaška himna »Kde domov muje in naša državna himna, nakar se je poslanik Flider med živahnimi ovacijami predsedniku Masaryku še enkrat zahvalil za lepo slavo.

Poslanik dr. Flider odhaja s soprogo in konzulom od promocije.

(nova), Voznesensko, Ružico, svetosavsko, sv. Nikolaja (na pokopališču), topčidersko, boždovaško in novo na Čukarici. Letos bodo pričeli graditi dve novi največji cerkvi: sv. Save in sv. Marka. Prav za prav bosta ti dve samo zamenjali dosežanje male cerkvice na Vračaru in Starem pokopališču. (Po belgraj. »Vremenu«.)

Delavska kuhinja v Kočevju zopet odprta

Kočevje, 30. jan.

Petčlanska komisija je v četrtek pregledala prostore Delavske kuhinje in Mlekarnice. Kuhinja začne z rednim poslovanjem v četrtek ali petek. Predvidoma sedaj ne bo zaprek za redno delovanje prepotrebne socialne ustanove.

Zavarovalnica v Ljubljani sprejme tako,

uradnika

Prednost imajo v zavarovalno stroko uvedeni akviziterji in organizatorji. Lastnoročno pisane ponudbe s curriculum vitae poslati na oglasni oddelek »Slovenca« pod »Zavarovalni uradnik« št. 1026.

Prelat Lesar

Grob se za grobom odpira... Sedem tovarišev sem našel, ko sem prišel leta 1897, kot suplent na ljubljansko bogoslovno učilišče. Šli so eden za drugim, nekateri že pred mnogimi leti: prvi dr. Fr. Lampe že pred več ko 30 leti, za njim prelat Jos. Smrekar, pa msgr. A. Zupančič, pa Evangelist Krek, pa prof. dr. Iv. Janežič, in sedaj še prelat Lesar. Upira se le še krajša grča zlatomajnik prof. dr. Jos. Dolencec. Naj se še dolgo, zdrav in močan!

Torej tudi naš dragi prelat Lesar je moral leči v grob. Sedemdesetletnico pred par leti je že praznoval črtno in vesel, zlate maše, ki bi jo imel jeseni, ni učakal več.

Prelat Lesar je bil vsekako odlična osebnost med slovansko duhovščino. Ne poznam natančneje Ribnice in Ribničanov da bi vedel, kaj je bilo ribniškega v njem, a to treba reči, klena je bila njegova narava. Bil je v njem neki ponos, ki ni nikdar kazal, da trpi in kaj trpi, neko moštvo, ki se ni klanjalo nobenim malikom, neka odkritost, ki ni poznala nobene zahrbtnosti, binavšine ali zvijače, neka značajnost, ki se ni nikar obračala za priznanjem, za »aura popularis«. Skratka: bil je mož! A obenem mož askeze, ki je zelo resnobno poimnoval življenje in dolžnosti življenja, mož dela, ki ni nikdar počival, če mu počitek ni bil potreben, mož reda, ki ni mogel umeti, kako je to, da nekateri ljudje tako anarhično žive. Pater pa mož vere in molitve, verno vdan Cerkvi, verno vdan Bogu. Sicer mora biti to vsak pravi kristjan, celo pa duhovnik, vendar so razlike in stopnje in pri našem prelatu je bila religioznost, dasi preprosta, zelo izrazita.

Morda najbolj značilno njegovo svojstvo je bila vprava rednost. Po pravici se je dejalo o njem, da je »živo pravilo«. Zato mu je bilo tisto načelo »serva ordinem« prvo pravilo pedagogike. Kakor je bil sam samo pravilo, tako tudi pri drugih ni mogel umeti ne trpeti nereda. Ker nam je samo do resnice in tudi naš prelat ni maral nobene neodkritosti, lahko povemo, da so nekateri imeli to strogost pravilnost za enostranost. Češ, pravilo in red sta nekaj lepega, a živo življenje se ne da vedno utesniti v sama pravila. Zlasti življenje

ustvarila, da iz nasprotovanja dejavnih sil nastaja čim lepša harmonija. Zopet je pa resnično, da se tudi tu nemalokrat sile neenakomerno porazdele in nastajajo perturbacije in metnje v razvoju. Enim uganja le staro in so zoper vse, kar je novega, drugi zametavajo vse, kar je starega, in se zavzemajo le za nove ideje in težnje. Eni silijo le naprej, drugi silijo nazaj. Prelat Lesar ni bil zoper moder napredek, a malokdaj se mu je napredek zdel morder. Zdelo se mu je, da mladi svet in z njim tudi nemodri stari svet le preveč hlasta po novih zamislih, ki so še nepreskušene in dvomljive vrednosti, a prezira dragoceno starino. Dostikrat se ni motil, a časih se je tudi motil. Iz teh zmot je izšlo tudi nekoliko tistih senc, ki so mu nekajkrat zatemnile sicer tako vedro življenje. Kdor rad prebudo sodi, naj se vpraša, ali ni tudi sam morda le na drug način enostranski? Kdo sploh ni enostranski? Le samoljubje vidi v sebi le čisto soglasje!

Kljub tej — kako bi rekli — togi pravilnosti in mišljenjski trajnosti je pa bil prelat Lesar s svojimi velikimi duševnimi in srčnimi vrlinami velik dobrotnik naše mladine. Mladina je to nagonsko čutila in ga je zato tudi srčno ljubila. Kak dovtip si je kajpada ob kakem njegovem patriarhalnem nazoru privoščila, a kdo bi zamislil nevoljno dovtine, ki jih sami razbijamo drug ob drugem? Tudi tovariši so si privoščili ob dr. Lesarju kak dovtip. V spominu mi je ta ljubka domislica. Alojzijeviski volja dr. Jožef Lesar je kaj rad dajal nauke. Nobene prilike zlasti pred počitnicami ni zamislil, da ne bi bil dal temu in onemu dijaku kak zlat nauk na poti. Njegov prijatelj in tedanji tovariš pri vzgoji mladine dr. A. Karlin je bil nekoč to metodo šaljivo spotalnik: »Kron'co, Jože, kron'co, kaj bo fant s samimi nauki?«

Izredno lepo področje je Cerkev neklonila dr. Lesarju: trideset let je bil profesor bogoslovja, celo vrsto let vodja Alojzijevisča in zonet celo vrsto let ravnatelj duhovskega sementišča. Nihče ne bo prerokal sklepnih sodbi, da je Lesar posvetil tem nalogam vse svoje najboljšje moči. Kar mu je še ostajalo časa, ga je z največjo marljivostjo porabil za pisateljsko delo. Pri tem ni imel nobenih posebnih ambicij, a bil je neizrečeno pridn. Pisal je že za

»Zgodnjo Danice« (1891 življenjepis dekana Martina Skubica, ki ga je ponatisnil v posebni knjižici), v »Drobtinice« (Življenjepis Jož. Marna in skofa Missia), v »Dom in Svet« (1892 o Sibilah, 1894 o Ponciju Pilatu), v »Voditelja« (1899 Stivanski evangelij, 1899 Sv. dežela ob Kristusovem času; 1900 Politično stanje judovskega ljudstva ob Kristusovem času; 1901 Versko-nravno stanje judovskega ljudstva ob Kristusovem času; 1902 Judovski Mesija; te sestavke je ponatisnil v posebni knjižici: »Uvod v biblijske zgodbe Nove zaveze, 1902). Za svoje slušatelje je priredil »Hermenentiko«. Napisal je tudi kratko zgodovino Alojzijevisča.

Vojska in prekrat sta prelata Lesarja hudo zadela. Vojska mu je vzela, kar si je bil s svojo stredljivostjo prihranil, prekrat ga je vrgel med kronске penzioniste. Začelo se je zanj težko življenje, a molče je nosil težke prevare. Dela pa ni pustil. Z veliko ljubeznijo je vodil Duhovsko podporno društvo, razpošiljal duhovnikom v težavah podpore in seveda — ne bi bil Lesar, če ne tudi dobrih naukov. Pomagal je pri cerkvenem sodišču in pridno sestavljal latinske akte. Zraven je pa še vedno pisal. Tako je napisal za Mohorjevo družbo knjigo o apostolihi. Delo o apostolskih učencih je ostalo v rokopisu. V rokopisu so ostale tudi smernice o lavretanskih litanijah pa Slovarček manj znanih latinskih izrazov v liturgiji in brevirju. Pisal je tudi za biografski leksikon.

Tako je delal do konca, vedno sam sebi zvest. Takoj po njegovi lepi smrti se je vzela nekje to le legenda, ki morda vso njegovo osebnost lepo označuje: Srečata se pred vicami z g. Jankom Sedejem, ki je prav takrat umrl. Prelat ga prijazno odgovori: »Tudi Vi tukaj, kaj? Počakajte! Dejali so mi, da je namenjenih zame mnogo svetih maš. Za Vas je morda slabše poskrbljeno, odstopim Vam jih nekaj, kaj. Kdo le vodi tu zapisnike? Nemara sveti Mihael, kaj? Stopite stopite k njemu! Toda ne! Nemara se spodobijo kaj, da sam stopim k njemu in stvar uredim!« —

Koliko ljubezni in spoštovanja si je gospod prelat Lesar pridobil, to je najlepše pokazal njegov pogreb. Še več ljubezni in spoštovanja bo pa ostalo v blagem spominu v dušah.

A. U.

Beseda starih slovenskih rodov

Kaj so povedali Pajsarjev oče

Ljubljana, 31. januarja.

Ali veš, kako je bilo pred sto leti in še prej? — Ne mnogo, ded mi je sicer nekaj pravil in temu njegov ded. Danes pa ne ve nihče več kaj točnega o onih časih. Kje so že tisti, ki so ob Vodnikovem času živeli v mladem kraljestvu Iliriji, ki jo še najbolj poznamo iz Pinčgarjeve »Naša kriz«. V tistih časih so hodili še na tlako na graščinska posestva in se vojskovali z Radeckijem v Italiji. — Še so stare grčice, ki vedo, kako je bilo tedaj, in če ne verjameš, pa skoči v Dobrunje k Pajsarjevemu očetu, Matiji Selanu, pa boš zvedel marsikaj, kakor sem jaz. Če ne verjameš, pa poslušaj. — Zvedel sem, da obhaja zadnjega januarja Pajsarjev oče svoj 90. rojstni dan, pa sem šel, da ga malo pobaram o časih, o katerih smo se učili le iz zgodovine.

Ko sem v Dobrunjan zavil od občinske hiše pod grčico, na katerem stoji podružnica sv. Urha, sem bil že skoraj pred domačijo Selanovega očeta. Pred hišo je stal dvovprežen voz, z voznikom pa se je razgovarjal in mu nekaj razkladal — kdo? Pajsarjev oče to že ne bo, saj pri devetdesetih letih človek vendar ne stoji kar takole zunaj na mrazu

Pajsarjev oče — 90 letni Matija Selan iz Dobrunj

v samem suknjiču. Mogoče bo pa vendar, saj star izgleda, samo devetdeset let nikakor ne. Bom povprašal. Viš ga zlomka, in vendar je Selanov oče, ki pri svojih devetdesetih letih še vedno gospodari in vodi svoj grunt kakor najbolj podjeten možak. Povedal sem mu, kaj me je prignalo, in da bi ga rad fotografiral. Pa bi se kmalu urezal:

»Kaj vam pa čem povedati, saj vi mladi itak vse bolj veste in toliko pišete po časopisih, da se res ne spleta breskati nazaj po letih, ki vas najbrž tako malo brigajo. Da bi se pa fotografiral, o tem pa kar nehaite. Še nikdar se nisem in celo pri vojaki se nisem hotel, pa bi se sedaj, ko sem že tako star?«

Dokazal sem mu, da je vendar še mnogo takih, ki se zelo zanimajo, kako je bilo nekdanj in naj mi vendar malo pove. Povabil me je v hišo, kjer mu gospodinja njegove hčerke in sin. Sedla sva za mizo, jaz pa sem začel: Menda vendar ne gospodarite še sami?

»Kdo pa bo, če ne jaz? Čeprav imam devet še živih otrok — enajst pa jih je bilo — je vendar le en sin še pri gruntu. Dva sta župnika, eden v Svibnem, drugi v Gozdu nad Kamnikom. Tretji je računski inspektor na banski upravi. Četrtri ima gostilno tamle doli na koncu vnaš, saj veste, kje je pri »Marinkotu«, ali ne? Od štirih hčera je ena omožena, ostale tri pa mi pomagajo v gospodinjstvu in na posestvu. Če sem delal toliko let, zakaj ne bi še sedaj, saj sem še trden! Vsa dela na polju lahko še opravljam, košim pa celo z največjim veseljem kakor mlad. Pa če me letos čez zimo ne bo prišla kakšna sitna bolezen, bodo poleti ležali še lepji redovi pod mojo koso. Saj pa tudi ne gre drugače, kakor da človek sam dela. Ko bi le vedeli, kakšni križi so s prsi. Lani sta mi kar dva pustila delo, pa sta šla raje v mesto, kjer se »veče« zasluzi. Šmentano so ljudje postali čudni! Vsi bi raje živel lepo, nihče pa več obdeloval zemlje, kakor smo o nekdanj. In vendar živimo vsi od nje in vsak kos truha moramo izkopati iz nje.«

V slovenskem kožuhu

Kaj vas bolezi še nič ne tarejo? »O, tisto pa že ne! Samo enkrat sem bil bolan, ko sem bil še pri vojakih. V Pulju sem bil pri marini okrog leta sedemdeset, pa sem staknil mrzlico. Sedaj ji pravijo malarija, kajne? Drugače me pa bolezi prav nič ne marajo. Jaz pa njih tudi ne! Bolan bi že bil, bolan, pa se je raje nazim. Nikdar nisem veliko pil, sedaj pa le semintia kak kozareček po južini. Kadim pa tudi ne več, čeravno sem pri vojakih precej; tobak bi mi gotovo škodoval. Pozimi se pa tudi pazim in še sedaj nosim ta-le že nad trideset let stari slovenski kožuhi in lučmo.«

Kaj, še stari slovenski kožuhi nosite? Oh, tega pa pri nas ni več ne poznamo! Kaj, ko bi se oblekli in se dali v njem fotografirati, da bi ljudje vsi vedeli, kako izgleda slovenska korenina v njem?«

»Mislite? Saj teh kožuhov pa res več ne nosijo. Ah, pa kako topli so! Pa za cel rod zadošajo. Sicer pa sem dal tudi 15 goldinarjev zanj. No, pa fotografirajte kožuhe!«

Pa sva se fotografirala. Ko sva prišla zopet v hišo, me je čakala na mizi rejena krvavica in pol litra vina. Pa kar sam sem moral vse popraviti, saj so pri hiši sami abstinentje. Z očetom sva pa le trčala.

Obiloval sem se ob sijajni krvavici in barali. Rekli ste, oče, da ste bili tudi pri vojaki. Kje pa in kako dolgo?

Veteran z laških bojišč

»Bil, bil, pa kar celih dvanaest let. Ko sem bil 23 let star, so me vtaknili v vojaško suknjo. Potem sem pa prisegel za osem let. Teh osem pa so podaljšali potem še za štiri. Ko sem šel k vojakom, sem nesel s seboj 50 goldinarjev. Precej let sem jih nosil s seboj in jih hranil v usnjatem mačku za hude čase. In ko sem šel v Pulju v bolnišnico, sem od tistih 50 goldinarjev imel še 4. Sicer so me tovariši mnogokrat nagovarjali, naj jim posodim. Pa sem bil previden, saj sem jih videl, ko so vse sprosti zapravljali. Ko je bila leta 1866 vojna, smo se spo-

gledali s Piemontezarji pri Gardskem jezeru. Seveda je šlo vse bolj po domače, kakor pa v zadnji hudi vojni. Potem smo pa romali sem in tja po Laškem. Najbolj dobro se mi je godilo v Benetkah. Tam smo se dobro pitali in lepo je bilo. In vse mogoče sem bil. Nekaj časa sem bil pri infanteriji, potem pa pri marini. Tam je bilo tudi dobro. Pol goldinarja sem imel na dan.«

Ko so delali južno železnico

Ali se kaj spominjate na svoja mlada leta in na to, kako je stekla prva železnica? »Seveda, vsa vas je drla tisti dan na grčico podružnici sv. Urha, da bi videla, kako bo prvič prišla železna kača. Jaj, je bilo govorenja! To so ugibali, če bo kaj škodovala živini in polju. Ko so jo pa gradili proti Trstu čez »marost«, smo pa hodili gledat. Vsi smo bili prepričani, da ne bo nič iz tega. V tisti črti, kjer bi morala peljati, so v »marost« vsipali voz za vozom kamenja in gramoza. Pa kakor hitro so stresli voz, se je cel kup začel polagoma udirati, se nagnil, skoraj obrnil in pogreznil. »Marost« ga je požrl. Na sto in sto voz so tako zvozili, pa nikamor ni šlo naprej. Odnehati pa le niso, pa so jo speljali. S 14 leti sem se šel učiti za mesarja in ko sem začel sam klati in kupovati živino, sem šel nekoč k prijatelju v Borovnico in tam sva šla gledat, kako so gradili tisti veliki most. To je bilo delavcev, in kamenja, kamenja so porabili!«

Turnarji na Jančem

Tistega poboja, ki so ga povzročili nemški turnerji pri Jančeh, se tudi najbrž spominjate? »Kako da ne? To je bil semenj tedaj! Ti ošabni Nemci in nemčurji niso bili zadovoljni, da so šarili le po mestih in da jim je šla vsa gospodina na roko. Pa so imeli veliko veselico v Jančeh in nekaj so igrali in vabili ljudi, naj tudi mi začnemo telovaditi. Hudirja vendar, če bi tisti škrici delali od štirih zjutraj pa do trde noči na polju, bi se jim presneto malo ljubilo zvirati se kot mirkuce. No, pa saj so jo tudi skupili! To so jih nagnali! Povsod je odmevalo: »Živijo Slovenci, dol z Nemci!« Seveda, žandarji so se pa vedno postavili za turnerje. In ko so pri Jančeh fantje nabunkali turnerje, so žandarji kar ostro streljali v naše ljudi in ubili Suštarjevega Jaka (Rode). Sredov fant pa je prav tedaj zraven žandarja zavpil: »Živijo Slovenci, nemčurjem pa je rekel malo drugače, pa so ga kaj zaprli. Pa vendar so jih tedaj tako dobro »pretelevadili«, da niso nikdar več prišli na kmete zgago delat. Je že tako, s silo se ne opravi ničesar, lepa beseda več zaleže!«

Tlaka na Rakovniku pri Ljubljani

Kaj pa tlaka, ali se je kaj spominjate? »Spominjam, spominjam! Krave sem tedaj pael, ko so hodili moji bratje in oče tlačani. Pa kako daleč so hodili, tja na Rakovnik! Veste, mi smo spadali tedaj pod Kodeljeve. Ti so pa imeli tam sila sveta. Jaz, ki sem bil najmlajši, pa nisem več hodil na tlako, ker je bila tedaj že odpravljena. Oče mi je pravil, da so Kodeljevi zgradili tudi podružnico sv. Urha, pri kateri so tudi pomagali. E, tisti časi niso bili nič kaj prida. Ko bi moj oče najrajši šel na svoje polje, pa je moral iti na tlako gospodski. No, hvala Bogu, sedaj je drugače in namesto tlake plačujemo davke. Sicer pa bom jaz sedaj oproščen vseh davkov, ker imam devet otrok.«

O Francozih

Ali vam je vaš oče kaj pravil o Francozih v naših krajih?

Eden, ki je Lahe krotil

Ignacij Nučič — 90 letnik

St. Vid nad Ljubljano.

Kdo ne pozna šentivškega Nučiča? Korajžen možakar je še, na glavi ima belo kapo, v ustih pa pipo, neločljivo prijateljico. Le ob nedeljah jo zamenja viržinka, ob delavnikih bi ne neslo. Stara znanca vsa si, pa ga grem povprašat, kakšne misli ga obhajajo od devetdesetletnici. Zlutil sem ga prav v trenutku, ko se je jezil nad študentom, češ, da ga pri »šnopseljnu goljufac«. Gre seveda samo za čast ali prav za prav samo za »kozolac«, pa je vzeo hud. Nučko že nekaj slabo vidj in mu je fant menda zamenjal karte. Brž ga potolažim z viržinko pa ga poprosim, naj mi pripoveduje o svojem življenju.

»No, pa naj bo, saj vem, da bo za »Slovenca«. Rojen sem bil na »ta« 31. januarja 1841 v Ljubljani, Gradišče »foršt« št. 39; tiste hiše danes je dal več. Oče Janez je bil peč. Hodil sem v šentpetersko šolo, pa so mi že v tretjem letu dali broc, ker sem v šoli fajfo kadil. Šel sem se učiti za peka; že drugi dan sem prodal zemljo s košem vred in jo popihal. Bolj mi je ugajala dimnikarska. Več, da je bil prvi dimnik, ki sem ga ometel, pri g. fajmostru Blažu Fotočniku. Potem sem šel v soldate v Verono na Laškem leta 1861, z regimentom pa sem videl tudi Dunaj. Leta 1863 sem se javil k policiji v Trstu, pa so dejali, da sem premajhen. Ti že veš, da Nace zna obrniti jezik, kadar je treba. Vzeli so me za poskušajo. Menda sem jim bil všeč, zakaj kmalu sem postal kaprol. Leta 1869 sem prestopil k civilni policiji in se oženil. Čez deset let sem bil še nadzornik. Ostal sem v službi v Trstu vse do leta 1899, ko sem stopil v pokoj kot nadzornik I. razreda. Zdaj sem v Šent Vidu že čez trideset let.«

Pa povejte kaj o svoji družini, g. Nučič!

»Pa koliko! Saj smo še mi na paši peli pesmi o francoskih merih. Čudno je bilo takrat. Tamle za grčem, kjer stoji cerkev sv. Urha, so pa imeli svoj tabor in celo kanone. Ko so nekoč streljali, bi bila taka krogla kmalu ubila fanta z Dobrunj. Stal je pred hišo, imel roke v žepu, ko prileti ta šment pa mu raztrga ošpetelj. Hujšega pa ni bilo nič. — Red so pa hoteli imeti Francozi. Ponoči ni bilo nič kaj dobro laziti okrog. Kaj hitro je začel izza kakoga grma tisti njihov: »Kivi!« — Ko je hodil moj oče zgodaj ob 3 ali 4 na travnik kositi, so ga vedno ustavljali, kam gre. Ker jim ni znal dopovedati v njihovi čudni latovščini, je samo pomahal s koso in rekel: »Travca šnajdn!« — Kmalu so pogrnili, kaj to pomeni in so mu potem kar sami klicali: »Kivi, kivi, travca šnajdn!« — Bili so pa med njimi tudi pravi strici! Hujši kot lisice. Nobena kura ni bila varna pred njimi. Kar sablje so metali za njimi in jim tako sekali noge ali pa glave. Potem so se pa gostili, kmetje so pa lahko sline požirali.«

Oče, toliko ste videli in »kusili«, kaj pravite, kateri časi so boljši, takrat ali sedaj?

Nekdanj in sedaj

»Ej, to je pa težko reči! Vidite, preden sem šel k vojakom, sem se izučil za mesarja in sem celo v Ljubljani prodajal. Če sem takrat poročil s tolarji v žepu, je to bilo nekaj, danes pa za cel pehar denarja ne dobim bogve kaj. Preden je stekla železnica, je moj oče vozil v Trst in tudi dobro zaslužil. Tisti voz imam še sedaj spravljn; to je trden. Najbolje se mi je pa godilo v tistih letih po velikem potresu. Takrat je bilo denarja in vse se je dobro prodalo. Sedaj je pa marsikaj čisto drugače, tudi boljše, toda ljudje so se preveč spremenili. Vsa bi se le rad dobro imel, delal pa malo. Ko smo bili fantje, nismo denarja tako zapravljali kakor danes. Kaj šele, da bi toliko pili! Sicer smo si ga tudi privoščili, vina, toda le ob večjih praznikih in žegnanjih. — Ko sem prišel od vojakov, sem se oženil, potem sem šolal hkrati tri sinove v gimnaziji, za katere sem moral plačevati. Do 16 glav živine mi je stalo v hlevu, šila je bilo dela, a šlo je. Pridne roke in božja pomoč so zadoščale, da je šlo vse po sreči.«

Vidim, da imate tukaj na mizi »Slovenca« in »Domoljuba«. Ali mogoče še kaj borete?

»Pa koliko! Sicer nosim očala, vendar prav rad berem. Skoraj vsak dan pregledam in preberem vsega »Slovenca«. Saj sedaj pozimi, ko ni toliko dela, to tukajle pri peči prav lahko napravim. Sicer me pa tudi zanima, kako se ljudje sučejo pri nas in drugod po svetu. Ko sem bil pri vojakih, sem se celo naučil nemščine in laščine, bral sem pa od prvih let. Tako sem naročnik Mohorjeve družbe, odkar izdaja knjige, bi jih prav rad berem.«

Castital sem še enkrat slovenski grč in mu upravičeno želim, naj živi še mnogo let. — Ko sem šel po cesti, sem se šele zavedel, kako veliko uganke mi je rešil ta mož. Videl sem ga pred seboj trdnega, živahnega in duševno čilega in razumel, zakaj so Slovenci lahko tisoč let vzdržali v tej naši zemlji, čeprav jih je vedno bila knuta navilnikov in tujerodcev. — Če so bili vsi le malo podobni Vam, oče, ki v svoji skromnosti niste povedali, da ste bili dolgoletni občinski odbornik, cerkveni ključar in najboljši oče, pa razumem, zakaj živimo še v domovih svojih dedov. Ali morem kaj več, kakor iz spoštovanja pred Vami, sneti klobuk z glave pred Vami, ki še danes celo sami, če imajo Vaši delo, vzamete na večer v roke rožni venec, da obdržite to, kar so Vas učili oče in kar je delal rod za rod. Naj Vas ohrani Bog še mnogo let za zgled nam mlajšim, kako naj ljubimo zemljo, ki nas redi!

Za čas

GRIPPE

Vas varujejo

ANACOT-PASTILE

DR. WANDERS

Dobivajo se v vseh lekarnah.

Cena malega zavitka 8 Din. velikega 15 Din

Varujte se ponaredb!

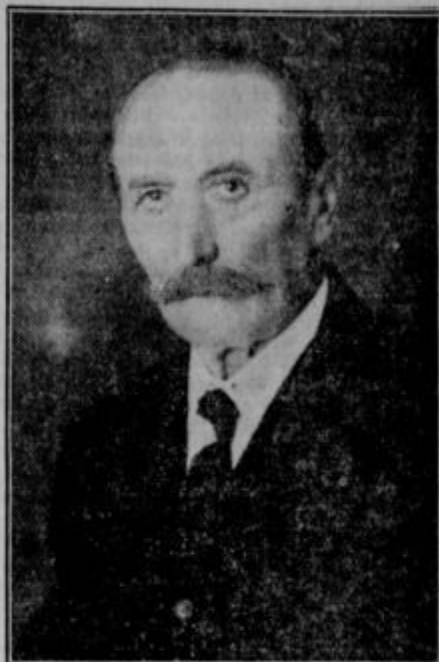
časopisov sem izstrigel, da mi mora vsak verjeti. Saj so me daleč naokrog vsi lumpje poznali pod imenom »caproletto«. Samo kakšnega kovača bi mi odrinili, ti bi pa vse lepo napisali!

80letni Mariborčan

Dvojni jubilej zaslužnega moža.

Maribor, 31. januarja.

V krogu svoje rodbine ter dragih svojcev obhaja na Svečeno 80letnico rojstva gospod Ivan Skočir, gotovo eden najstarejših Mariborčanov. Veliko ve slavljenec povedati o tistih časih, ko ni bil Maribor takšen, kakor je danes, ampak pre-

cej manjši. Pa obhaja g. Skočir še drug pomemben jubilej, namreč 45 letnega službovanja pri železnici, v kateri se navzile osmerim križem še danes nahaja. Bil je ves čas svojega službovanja v svojem poslu vnet ter vzgleden. Radi svojega mirnega in ljudomilnega značaja je užival v krogu svojih prijateljev in znancev vedno največje spoštovanje in priljubljenost. Ob čestitkah od vseh strani se priključujemo tudi mi ter kličemo slavljenca prav pristen: Še na mnoga leta!

Življenje v bolnišnici v Brežicah 1. 1930

Brežice, januarja.

V letu 1930 je bilo življenje v tukajšnji javni bolnišnici, v hiši trpljenja in pa bolezi, največje od vseh povojnih let. Kakor vse bolnišnice v Sloveniji, tudi tukajšnja komaj zmaga je naval bolnikov, in se vedno bolj čuti pomanjkanje prostora. Naslednji podatki naj pokažejo sliko celotnega življenja v preteklem letu.

Dne 1. januarja 1930 je ostalo v bolnišnici 79 bolnikov, in sicer 46 moških in 33 žensk; od teh na medicinskem oddelku 25 moških in 22 žensk, na kirurškem pa 21 moških in 11 žensk. Sprejetih je bilo med letom 1496 bolnikov, in to 880 moških in 616 žensk, in sicer na medicinski oddelku 391 moških in 293 žensk, na kirurški oddelku 426 moških in 257 žensk, na infektiskem pa 63 moških in 66 žensk. Tako, da se je v preteklem letu oskrbovalo v tuk. bolnišnici 1575 bolnikov.

Ozdravljenih je bilo v preteklem letu na medicinskem oddelku 195 moških in 168 žensk, na kirurškem 362 moških in 197 žensk, na infektiskem pa 45 moških in 52 žensk. Zboljanih je bilo odpuščenih z medicinskega oddelka 132 moških in 94 žensk, s kirurškega pa 32 moških in 33 žensk. Neozdravljeni so bili odpuščeni z medicinskega oddelka 28 moških in 30 žensk, s kirurškega pa 9 moških in 11 žensk. Umrlo jih je na medicinskem oddelku 12 moških in 15 žensk, na kirurškem 12 moških in 12 žensk, na infektiskem pa 10 moških in 9 žensk. Vseh skupaj je izstopilo, oz. umrlo 1430 oseb. Ostalo jih je pa v bolnišnici 1. januarja 1931 121 bolnikov, in sicer 83 moških in 38 žensk, in to na medicinskem oddelku 43 moških in 18 žensk, na kirurškem 32 moških in 15 žensk, na infektiskem pa 8 moških in 5 žensk.

Vseh oskrbnih dni je bilo v preteklem letu 32.423 in vsak bolnik je bil povprečno oskrbovan 20 dni. Izvršenih je bilo 510 manjših in večjih operacij. Pri sprejemih splošno prevladujejo moški, posebno na kirurškem oddelku, kar pa gre večinoma na račun raznih poškodb.

Iz gornjih podatkov se vidi velik promet v tukajšnji bolnišnici in pa tudi napredek; če primerjamo prejšnja leta, vidimo, da število bolnikov, sprejetih v prejšnjih letih, rapidno raste od leta 1925 dalje in je doseglo svoj višek v lanskem letu. In sicer je bilo sprejetih po vojni v letu 1919 1120 bolnikov, l. 1920 1032, l. 1921 1227, l. 1922 942, l. 1923 1174, l. 1924 1062, l. 1925 1167, l. 1926 1183, l. 1927 1235, l. 1928 1386, l. 1929 1413 in l. 1930 1575 bolnikov. Lansko leto je bilo torej največ bolnikov in verjetno je, da število v tekočem letu še naraste.

Povemo še, da je bilo v preteklem letu rojenih 21 otrok v bolnišnici. So pa to večinoma nujni slučaji, ker bolnišnica drugače ne sprejema porodov, dokler ne bo urejen porodniški oddelk, kateri je nujno potreben.

V lanskem letu je dobila tudi bolnišnica nov moderen rentgenov aparat. Prebeljeni in prepleškani so bili tudi vsi notranji prostori. Iz vsega gornjega se jasno vidi, da bo tudi tukajšnja bolnišnica postala potrebna časa kmalu premajhna in bo treba misliti na izboljšanje in povečanje prostorov.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Nedelja, 1. febr.: 9.00 Jože Okorn: O čebelarstvu. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Dr. Ciril Potočnik: Versko predavanje. 10.20 Ferdo Jelenc: Nauk o serviranju. 11.00 Radio orkester. 12.00 Časovna napoved in dnevne vesti. 15.00 Gdč. A. Lebarjeva: Kmetiška žena in stroj v gospodinjstvu. 15.30 Plošče. 16.00 Humoristično čtivo. 16.30 Harmonika solo, g. Kokalj. 17.00 Ljudska igra »Užitkarje« (Ljudski odere). 20.00 Samospjev g. Lovšetove. 20.45 Citre solo, g. Mezgoš. 21.30 Prenos zabavnega večera pevskega zbora UJU iz Trg. doma v Ljubljani. 22.00 Poročila in časovna napoved. 22.15 Hawai jazz.

Ponedeljek, 2. februarja: 9.00 J. Okorn: O čebelarstvu. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Dr. Ciril Potočnik: Versko predavanje. 10.20 O knjigovodstvu za hotelirje, Ferdo Jelenc. 11.00 Radio orkester. 12.00 Čas, napoved in poročila. 15.00 Gdč. Lebarjeva: Resničnost besede, dejanja in vsega bista. 15.30 Jazz »Zarje«. 16.30 Humoristično čtivo, pisatelj Milčinski. 17.00 Radio orkester. 20.00 V. Pfeifer: Slovenska narodna pesem, nje razvoj, cvetna doba in propadanje. 20.30 Oktet »Ljubljanskega Zvona«, poje narodne pesmi. 21.15 Radio orkester. 22.00 Napoved časa in poročila.

Torek, 3. februarja: 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Radio orkester. 18.30 Prof. Franc Penšov: Vpliv vrtenja na obliko zemlje. 19.00 Mladinska ura (Lovše Živko: Kako si uredim kemični laboratorij). 19.30 Dr. Iv. Grafenauer: Nemščina. 20.00 Koncert: Flauta solo in klavir (g. Korošec in dr. Svara). 21.00 Radio orkester. 22.00 Poročila in časovna napoved. 22.15 Hawai jazz.

Drugi programi:

Ponedeljek, 2. februarja 1931.

Belgrad: 12.45 Radio orkester. 17.00 Citre. 20.00 Petje. 20.30 Koncert. 21.00 Dubrovnik in Belgrad. 22.20 Radio orkester. Zagreb: 20.30 Prenos. 22.40 Po tujih postajah. Budapest: 10.00 Prenos svečane službe božje. 11.15 Grško-kaš. služba božja. 16.30 Koncert ciganske glasbe. 18.00 Koncert vojaške godbe. 20.20 Koncert. Dunaj: 15.20 Popoldanski koncert. 17.00 Mladinska ura. 19.35 Koncert: glasba, petje. 20.00 Moja sestra in jaz. opereta. 22.45 Plošče. Milan: 12.15 Pestra glasba. 17.00 Plošče. 19.30 Pestra glasba. 21.00 Koncert. 22.00 Komedijska. Praga: 20.40 Simfonični orkester. 22.20 Moravska Ostrava. Langenberg: 12.10 Plošče. 17.00 Popoldanski koncert. 20.05 Koncert. Rim: 17.30 Koncert. 20.40 »Nova ljubljenska«, opereta. Berlin: 21.10 Simfonični koncert. 22.00 Oustricov skandal. Katowice: 10.15 Prenos cerkvene glasbe. 12.15 Simfonični koncert. 17.40 Koncert. 20.30 Opereta. 23.00 Plesna glasba. Toulouse: 12.45 Simfonični koncert. 13.15 Jazz orkester. 19.45 Koncert. 23.30 Plesna glasba. Muhlacker: 13.00 Orgle. 20.05 Ljudski koncert. 20.00 Oustric-ov skandal. 23.10 Plesna glasba. Mor. Ostrava: 16.30 Radio orkester. 18.00 Glasba. 18.35 Piano. 18.55 Slovenske in italijanske pesmi. 19.40 Radio kabaret v Brnu. 20.40 Praga. Leipzig: 16.30 Popoldanski koncert. 19.10 Klavir. 20.00 Simfonični koncert. 22.15 Plesna in zabavna glasba.

Torek, 3. februarja:

Belgrad: 12.45 Opoldanski koncert. 17.00 Narodne pesmi. 20.00 Trio. 20.30 Violina. 21.10 Odlomki iz »Prodane neveste«. 22.10 Radio orkester. Zagreb: 17.00 Glasba. 20.30 Belgrad (koncert). 22.40 Večerna glasba. Budapest: 12.05 Radio kvartet. 17.30 Lahka glasba. 19.30 Ciganska glasba. 20.00 Koncert Filharmonije. Dunaj: 19.30 Ciganska glasba. 20.00 Večer pesmi. 21.10 Večerni koncert. Milan: 12.15 Pestra glasba. 19.30 Pestra glasba. 21.00 Prenos opere. Praga: 19.00 »Heldas«, opera, Fibich. 22.20 Moravska Ostrava. Langenberg: 17.00 17.00 Popoldanski koncert. 19.45 Večerna glasba. 20.30 »Roxi« poredneže, veseliga. Rim: 12.45 Koncert lahke glasbe. 17.00 Vokalni in instrumentalni koncert. 20.40 Prenos opere. Berlin: 18.00 Carl Hauptmann. 19.00 Zabavna glasba. Katowice: 17.45 Simfonični koncert. 19.50 »La Boheme«, opera. Pucini. Toulouse: 19.00 Kitara. 20.00 Popevke. 21.00 Koncert. Muhlacker: 16.30 Popoldanski koncert. 19.45 Citre. 20.30 Vesele recitacije. 21.00 »Hans Sechs«, komična opera. Moravska Ostrava: 18.55 Praga. 22.20 Ljudska glasba. Leipzig: 20.30 Ob vstopu Nemčije v Društvo narodov. 21.10 Arije in dvospevi. 22.20 Zabavni koncert.

Polhov Gradec

Danes bomo spremljali k zadnjemu počitku našega vrliga in dobrega gospodarja in obč. odbornika Antona Trobca, po domače Zula, kakor vsako leto, je tudi letos, dasi je imel že 70 let, ni dal pokoja in celo zimo obžagoval sadne drevje, večerj pa je tako nesrečno padel s šest metrov visoke jablane, da se je ubil. Tone je bil najboljši in najpridnejši pomožnik in gospodar, ne samo v naši občini, temveč tudi sosednim občanom je bil vzgled pridnosti in razumevanja. Že njegovo hišno ime pri »Zulu« pove, kako v slabem stanju je bila njegova domačija, toda s pridnostjo, vztrajnostjo je prekopal cele zime skale ter naredil iz pušče krasen cvetoč vrt. Znal je vsi občno zgodovino s številkanji na pamet, bil zvest član Kmetijske družbe do svoje prerane smrti. Naj počiva v miru!

Št. Vid nad Ljubljano

Obrtna zadruga lesnih strok bo imela svoj občni zbor na Svecnici, dne 2. februarja ob 9 dopoldne v šolski risalnici. Na sporedu so razven običajnih poročil tudi volitve novega odbora. Vabljeni vsi člani.

Koroška Bela

V počastitev spomina umrlih članov g. Jož. Mencingerja, očeta g. geometra Avg. Mencingerja pri TPD, in g. Martina Noča, vulgo »Glazarja« je KPD na Koroški Beli darovala bolniškemu fondu kršč. soc. skupine kovinarjev na Koroški Beli-Javornik 200 Din. Obenem se bo za pokojna člana opravila sv. maša v nedeljo 1. febr. ob 10. Posnemanja vredno dejanje! »Velesmučarja« ni mogoče igrati, ker ni snega. Zato pa bodo rajši »Veleturista« pokazali igralci KPD v dvorani na Kor. Beli v nedeljo 1. febr. ob pol 8, da se bomo nasmejali. Instalacijska dela v tovarni KID še niso končana. Namestila se bodo nove tračnice iz tovarne na glavno žel. progo in tudi zidali bodo precej novega, kakor se sliši. Pa bo že res, ker se že dolgo časa vidi zidarje na tovarniških tleh.

Zvedeli smo, da ponujajo nekateri prodajalci tovarniške proizvode, ki niso naši, kot izdelke „Jugočeške“ v Kranju. Opozarjamo vsled tega vse trgovce, naj zahtevajo od potnikov, ki se izdajajo kot zastopniki „Jugočeške“, naj se legitimirajo. Hvaležni bomo, ako se nam sporoči vsak slučaj zlorabe našega imena.

**JUGOČEŠKA
KRANJ**

DAGMAR SVILA

odlični proizvod
„Jugočeške“, je
samo tedaj prava,
ako ima označbo
„Dagmar Jugočeška“

Varujte se imitacije!
Pazite na trdko,
ker proizvajajo samo
„Jugočeška“ pravo
Dagmar-svilo!

Prosim Te,
mamica
tudi meni

DAGMAR-SVILE
JUGOČEŠKA

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

A. Jakovljevič:

Strahovi

Skopali so kakor vedno izdatno, približno osem metrov dolgo in šest metrov široko jamo pa stlačili vanjo brez vsakih krst v dolgih vrstah od smrtnih muk spačena, gola telesa. Nato so jamo zasuli.

In med tem, ko je pokopaval oddelek ubite, je korakala skozi mesto, polk za polkom, Rdeča vojska — hitela je za umikajočimi se Belimi, kozaki. Del rdeče konjenice je odjahal proti jugu vzdolž reke Urala, drugi del se je blizu mesta prepeljal čez reko in odšel bogvekam daleč v stepe proti kozakiškim naselbinam ter šotorom kočujočih Kalmikov.

Mesto pa se je potuhnilo kakor huda roparska zver na preži. Nihče v oddelku, ki je pokopaval ubite, ni bil tudi prepričan, da bo mirno minila ta noč. Moštvo je šlo spat, ne da bi se sleklo, in je ležalo kakor lovski psi z enim zatisnjanim pa enim bdečim očesom, ne da bi odlečilo puške iz rok.

Toda noč je prišla in minila, ne da bi se pripetilo kako presenečenje. Zgodaj se je vkrcal oddelek na čolne in brodove, da bi preplaval Ural in pohitel tudi v nepoznano stepe na boj z nepoznanimi kozaki. Nekdo se je hotel pošaliti in dejal: »No, zaledje smo zdaj dobro zavarovali. Odtod nas pač ne bo nihče napadel. Tisti, ki tod ležijo, menda ne bodo tako urni,« in sunil je s kazalcem proti pokopališču. Kjer so bili sinoči vojaki kopali skupen grob ob ograji.

Vojaki so se zakrohotali in si šalo dobro zapomnili. Ugajala jim je in zletela po čolnih na brod, z broda na breg. Vsi so kar naprej drug drugega vpraševali:

»Zdaj pa nobenega ni, da bi nas naskočil iz zaledja! Tisti nas menda že ne bodo?«

* * *

Nizki klaneci so vzrili vso stepe.

Oddelek, ki je prebrazil Ural, je odkorakal po teh klanecih in dvigal pičli stepni prah. Vojaki so se ozirali na malo zeleno mesto z zvoni, ki so se dvigali vrh dreves onstran reke, in se muzali s kotom ustnic, če so se spomnili posrečene šale.

Prav prijetno se je korakalo po stepi. Pot je bila ravna, suha in morda tudi varna. Saj so jo že prehodili drugi sprednji oddelki. Ni bilo napačno, da je ostalo zadaj tudi ono mesto, kjer so prenočili in skopali ob pokopališki ograji skupen grob — saj se je vsak spominjal na ta grob.

Sredino oddelka je tvorila vozarska skupina: Skripajoči vozovi, roljajoče dvokolnice z zarjavljenimi strojnici in poljske kuhinje z votlo bobnečimi zakajenimi dimniki. Zadaj, spredaj in ob straneh so v krogu korakali vsak trenutek na boj pripravljeni vojaki. Daleč spredaj, raztegnjena v drug mnogokilometerski krog je po stepi jahala straža: konjeniki so se zdaj prikazali po slemenih klanecih, zdaj so se zopet spustili v nižavo.

Vojaki v oddelku in poleg vozov so bili sami postavni, plavalasi, širokopleči fantje iz Srednje Rusije. Šli so počasi, malce leno, a vztrajno, korakali z istim zibajočim se korakom, kakor njih dedi in pradedi, ki so nekoč prehodili Kavkaz, Turkestan, Poljsko in bolgarsko planjavo. Z ostrimi sivimi očmi so gledali v globino rahlo vzvalovane, komaj meglene in puste uralske stepe, kjer ni bilo videti nobenega drevesca. Pričakovali so, ali se ne bo kje prikazal sovražnik, ki so ga zaničljivo imenovali: kozaška svojat. Poznali so tega nagajivega, urnega, a malo vztrajnega, pravega, trdovratnega boja nezmožnega sovražnika. Kadar se je poprej, v minulih dnevih, prikazal ta sovražnik, so se vedno počasi, malce leno razpršili ti velikoruski fantje v strelsko vrsto po stepi, se vztrajno branili in močje umirali. Oni, ki so odbili napad in ostali živi, so potem korakali z istim zibajočim se počasnim korakom zopet naprej. A ta

dan je ostala stepe neobljudena, in nihče ni nagajal oddelku.

Solnce je že zlezlo kakor čez visoko goro preko poldneva in z velikimi koraki hitelo proti zapadu. Sence so se premaknile, in stepe je vnovič oživela. Prihajal je glasnik od sprednje straže in povedal, da so se desno prikazali kozaki. Oddelek se je zganil. Zadolneli so bodri kriki in razlegal se je smeh.

»Desno, desno glej!« so kričali poveljniki.

A vojaki niso gledali samo desno, temveč tudi na levo, naprej in včasih tudi nazaj. Bili so vajeni te borbe in vpadov od vseh strani. Če se je kdo ozrl nazaj, so ga zasmehovali tovariši: »Ali se res bojiš, da te bodo tisti dohiteli?« in so se muzali s krajem ust. Mislili so na tiste, ki so bili sinoči pokopani blizu cerkvene ograje. A minila je ura in druga, ter se je razburjenje poglobilo. Kozaki so izginili, ne da bi začeli boj.

Zopet je prišel oddelek korakati počasi in leno, a nenadno je nekdo zavpil:

»Lejte no!« in je z roko pokazal nazaj proti poti, ki je ležala po klancu navzdol.

Še trenutek in stotine glasov so ponovile isti krik:

»Glejte, glejte! Dirjajo! Dirjajo! Naravnost na nas!«

Ves oddelek je vztrepetal kakor gozd v vetru. Vsi so se vzravnali, si zapeli gube, pripravili puške. Strojniki so planili k dvokolnicam in pričeli urno vleči nepremočljive prevleke raz strojnice. Zagrmela so kratka, presekanja povelja. Vojaki so se razburjeno gnetli vzdolž ceste...

In po klancu navzdol so res drveli proti oddelku jahači: prvi, drugi, peti, dvanajsti... Tu so bili vsi, vsa prednja straža. Leteli so drug za drugim, z biči neusmiljeno podžigali besno hiteče konje in nizko sklanjali glave nad konjskimi grivami.

Pok! je sredi oddelka zadonel signalni strel.

»Pa se dajmo!« je nekdo bodrilno zakričal.

»Oha! Kaj pa jim je, da tako dirjajo? menda jim ni vrag za petami?«

Nekdo, ki je bil nestrpejši, je konjenikom skočil naproti in mahal z rokami:

»Kaj pa je-e-e? Kaj tako dirjate, da bi vas vrag...? Zdaj so bili jahači že blizu...»

»Stojte no! Kaj je? Stoj!«

Vsi so razločili spačena obraza obeh prvih konjenikov: bleda in z izbuljenimi očmi. Vsi so obstrmeli.

»Stoj! Stoj!«

Prvi jahač je mukoma ustavil konja, malo da mu ni pokleknil, in korakoma je prišel bliže.

»Kaj pa je vendar? Stoj!«

Poveljnik v usnjeni suknji z revolverjem ob pasu je stopil pred vojaka:

»Odpri no usta vendar, da te vrag!«

In sprednji jahač je ves zasopel presekan dahnili:

»Mrlič!... Vstali so... Za nami tečejo!«

Drugi pa, ves blede in brez kape, je zavpil: »Mrlič! tečejo! Za nami... tečejo!«

In oba sta zaplesala na vzpenjenih konjih. Zdaj je pridrvel še tretji, četrti, peti izvidnik...

»Mrlič! tečejo! Glej, glej!«

Pokazali so z roko proti klancu v ozadju.

Solnce je že zahajalo. In zdaj je ves oddelek: vozniki, vojaki, častniki in komisarji, čisto razločno videl, kako drvi po slemenu oddaljenega klanca, po poti, žarko razsvetljeni od zahajajočega solca, naravnost proti njim v dolgi vrsti drug za drugim — goli ljudje.

»Mrlič! tečejo!«

Bežali so na vso moč, metali v zrak noge in mahali z rokami. Solnce je zatopilo tik onstran griča, po katerem so tekli, in so se zdeli tekači kakor velikani visoki.

Mihajil Prišvin:

Orel

Kirgizi, štirimilijonski turkotatarski muslimanski narod, kočujejo po razsežnih stepah vzhodno od Volge in Kaspiškega morja in v Semirečju (severnem Turkestanu); slovijo kot izvrstni jahači in lovci ter so dolgo strahovali svoje sosede: mirnejše pastirske Kalmike na severu in pridelovalce bombaža Sarte na jugu. Zdaj pod sovjetski tvorijo kirgiško ozemlje avtonomno oblast z imenom Kazakstan.

Zajahala sva kulanom (divjim oslom) podobne konjičke in odrinila proti samotnemu hribu Karadagu, da bi poskusila ujeti berku, lovskega orla. Na moje sedlo je privezana mreža za orle. Moj spremljevalec Hali drži v roki vabo, krvavo, kadeče se srce arbara, gorskega ovna, ki sva ga pravkar ustrelila. V dolini ob vznožju Karadaga sva postavila mrežo tako, da bi se mogel vanjo spustiti orel, ki pada kakor kamen z zloženimi peruti iz višav na svoj plen, a se ne bi mogel zopet dvigniti z odprtimi, mogočnimi krili. Mreža stoji kakor majhen šotor. Notri sva pustila krvavo srce pa se skrila v najbližji razpoki med skalovjem.

Hali, znamenit lovec na berku, mi pripoveduje v temni jami do svita, kako ujamejo orli na lovu zajca, zlomijo hrbet lisici in, če so od mladih let dobro izšolani, ustavijo celo volka. Do svita sva se šepetaje menila o orlih. Ko se je pričelo daniti in je vzplamtel črni hrib nad nama, sva videla, kako je orel prvič zakrožil nad najino dolino. Leta prav mirno: zdi se, da so spustili nevidni dečki zmaja in ga držijo na vrvi, ki je ne moremo razločiti. Orel je naredil krog nad dolino in izginil nad hribom: seveda je zapazil plen, a se ne more odločiti, da bi ga takoj pograbil. Najbrž se je šel posvetovati s svojo družico ali ugiha in premišljuje, ali bi bilo vredno tvegati napad. V razburjenju sva pridržala sapo in v svoji loknji čakala, kaj bo odločil? Naposled vidiva, da se je orel nenadno zopet prikazal. Napravil je še en krog, za trenutek skoro nepremično obstal v zraku nad pastjo in se nenadno kakor kamen zrušil na krvavo arbarovo srce. Še v jami sva dobro slišala šume, nje padajočega orla.

Ni bilo dvoma o tem, da se je res spustil. Planila sva iz zasede k pasti. Orel se je spustil in se zamotal v mrežo, a vendar še ni kanil opustiti svoje ponosne borbenosti. Odpiral je zakrivljeni kljun, sikal, se ježno nasopiril, vrgel glavo nazaj, da bi bil pripravljen za sunek, in iz njegovih oči so se vsipale iskre... A Hali se ni prav nič zmenil za to grožnjo. Z mrežo je na tesno ovil orla kakor ribo, ga privezal na sedlo in po lesketajoči se jesenski zgodnji slani sva se vrnili v aul (kočevniško vas) s svojim bogatim plenom. Prinesla sva v aul radost. Orel se ne ujame tako kmalu v mrežo, imela sva veliko srečo. In bogati Mamir-khan, ljubitelj lova z orlom, bo odrinil dobro plačilo za ujetega kralja ptice. A preden ga bodo prodali, ga morajo seveda udomačiti in navaditi lova.

Njih bela naga telesa so bila ostro zarisana v rdečkastem nebu. Trenutek pozneje, ko so se spustili prvi od njih po klancu navzdol in po temni cesti hiteli dalje proti vojakom, so postala ta telesa še razločnejša, groznejša in večja.

Tešli so v dolgi vrsti drug za drugim. Bili so beli, mahali z rokami in strah jih je bilo gledati.

Njih vrsta se je že raztegnila po vsem klancu in poti, a izza vrha so še vedno skale vedno nove gole postave. Zdelo se je, da bežijo k vojakom stotine in tisoči teh nagih... da bežijo tisti, ki so bili včeraj pokopani in z njimi še oni, ki so padli poprej... da so zdaj vsi vstali od mrtvih in tečejo sem.

Oddelek je obstal in ni razumel ničesar. Vojaki so izbuljili oči in odprli usta.

»A-a!« je nekdo v grozi zavpil. In kot da bi bil ta klic domenjen signal, so se vsi zdrznili in se spustili v beg.

Vojaki so vrgli proč puške in torbe, zmedeno bogvekam streljali, padali, se zaletavali drug v drugega, planili zopet na noge in bežali na slepo, vedno naprej v stepe. Konji so

Poslušajte zdaj, kako mi udomačimo orla, ga navadimo loviti zajce, lisice zlomiti hrbet in morebiti — če kaže orel posebne zmožnosti — v polnem diru ustaviti celo volka.

Napeli smo preko naše jurte (šotora) od ene stene do druge vrvice, na njo posadili orla, mu na vrvice trdno privezali noge in mu poveznili na glavo usnjeno kapico, ki popolnoma zakriva oči. Slepi in privezani orel sedi na vrvi in venomer odpira peroti, da ne bi izgubil ravnotežja. Napenja se kakor cirkuški umetnik, ki hodi po žici, in Kirgizi nalašč neprestano potezejo in stresajo vrvice, da orel ne bi imel trenutek miru in se ne bi mogel zbrati. Pozabiti mora za vselej na svojo neodvisnost in podrediti svojo voljo gospodarjevim poveljem. Orel mora postati prav tako ubogljiv kot pes, človekov zvesti družabnik.

Na blazine naslonjeni Kirgizi posedajo v krogu v jurti, pijejo kumis (kobljje skisano mleko) in sredi njih na častnem mestu sedi pa baše kuvardak (pečeno žrebe v omaki) naš ugledni gost Mamir-khan, prvi med vsemi ljubitelji lova in lastnik pet tisoč glav konj. Mamir-khan ne umakne pogleda od orla. Čim se ta za hip pomiri, že da zopet znamenje, in najbližji Kirgiz zopet potegne vrvice.

Lovci so se najedli bravine in žrebetine, se napili kumisa in legli po tleh, a orel tudi zdaj nima miru. Če gre kdo po svojih opravkih iz jurte, vedno potegne mimogrede za vrvice, in zopet zaseneči orel polovico šotora s svojimi razpetimi peruti. Če se kdo boji za svoje ovce in stopi ven, da pogleda, ali so vse cele in ali se ne kradejo odkod volkovi, tudi ta mimogrede redno stres vrvice in orel mora zopet vznemiriti s peruti. Še ta, ki se za hip zbudi, se ozre in če vidi, da orel počiva, leno stegne roko z nagajko (kratkim bičem) pa lopne po napeti vrvi. Tako mine dan, drugi in tretji pol. Izmučen, lačen in slep se orel mukoma drži na vrvi; našopiril se je, povesil glavo, spustil peroti. Vsak trenutek se zdi, da bo zdaj zdaj padel in obvisel na vrvi kakor upehana kokoš. Še je zdaj mu snamejo Kirgizi usnjeno kapico in mu pokažejo — samo pokažejo! — mrvico mesa. Potem orla zopet pokrijejo, razkuhajo košček mesa in mu privoščijo en ali dva grizljaja tega razkuhanega, belkastega, brezkrvnega mesa. Nato mora orel še dva ali tri dni stati in neprestano migati s peruti na vrvi. Naposled mu pokažejo kos svežega, krvavega, toplega, kadečega se mesa in zdaj orla odvežejo.

Onemogel kakor pes tava orla za mesom po jurti. Mamir-khan se zadovoljno muza, lovci se režijo, mali otroci podijo orla s šibo in še psi začudeno gledajo pa se ne morejo odločiti, ne vedo, kaj bi počeli. Perje jim kaže, da je to orel, ropar, sovražnik črede. Morali bi ga zagrabiti, a vendar je ta orel ubogljiv in je torej postal kakor pes prijatelj človeku.

»Ka!« mu kriči Kirgiz, »ka!« in orel poslušno kreva za mesom. Vsi se grohočejo in se zabavajo nad kraljem ptice.

Mamir-khanu je orel zelo všeč. Zdaj hoče orla sam preizkusiti na lovu. Zajahal je konja in orlu pokazal mrvico mesa: »Ka!«

In orel se mu hiti vstati na rokavico.

Zdaj jezdimo na lov k osamljeni gori Karadagu, kjer je vedno veliko zajcev. Glej, gonjači so že pripodili zajca iz grmovja in nam kriče naznanili njegov prihod: »Kujan!«

Zajec drvi po isti dolini, kjer je bil ujet orel. Mamir-khan sname orlu kapico z oči, odpne verižico in ga spusti. Kakor burja zleti orel nad dolino in kakor kamen se s šumom pogrezne na tla — zasadih je v zajca mogočne kremplje in ga pripel na zemljo. Zdaj bi lahko po mili volji razmesaril svoj plen ali — to bi bilo še boljše — vznemiril s peruti in odnesel zajca na vrh Karadaga. Morebiti že misli na to: vroča rdeča kri mu curlija izpod šap, v

se vzpenjajo, polomili oje, se vklinjili v gnečo pobili na tla in pomandrali begunce. Razlegalo se je blazno kričanje...

Minilo je k večjemu dve minuti in ob poti je ostala samo pečica onih ljudi, ki so bili pripravljeni tudi na boj s prikaznimi. Ves ostali oddelek se je v nepopisni grozi razpršil po stepi...

* * *

Kadar so se zbrali kakih dve uri pozneje vsi zopet na istem kraju, na cesti ob vznožju istega klanca — so se vsi blazno krohotali, kot da bi bili prismojeni ali doživeli živčni napad. Vmes se je razlegalo tudi preklinjanje. Dogodek se je pojasnil na preprost način:

Ko so odkorakali zadnji sovjetski polki iz mesta, so nenadno prihrumeli kozaki in napadli poveljeništvo rdeče vojske, ki je ostalo v mestu s svojimi vozovi. Spopad je bil kratek. Rdeči štab je bil posekan tekom nekaj minut. Oni, ki so ušli klanju, so planili k reki, odvrgli obleko, preplavali Ural in goli bežali v stepe, da bi dohiteli zadnji rdeči oddelek... Njih število je znašalo samo kakih trideset ljudi.

Domache ognjišče

Zdravniška posvetovalnica

(v zadevah splošne in socialne medicine ter higijene)

P. C. v D. Morska kost raste Vaši hčeri na goltancu, oteklina, trda in velika kakor oreh. Bržkone tisti zrakost ni morska kost, marveč ali oteklina žleza ali mezigovnica ali pa izrodek žleze ščitnice. Z zdravili ali mazami bo težko kaj doseči, potrebna bo operacija. Točen odgovor in pomoč dobite, ako ste revni, brezplačno v bližnji bolnišnici.

A. D. v Z. Radi dolgočasnega vnetja v goltu naj Vas pošlje zdravnik k specialistu za take bolezni na pregled in zdravljenje.

N. R. na J. Oči Vas bole že drugo zimo zaradi vnetja, ki se Vam ponavlja navzlic trikratnemu zdravljenju v bolnišnici. Vnetji oči je nepregledna vrsta, vsa se ne zdravijo enako. Vzrok ponavljanju bolezni je morda v Vas — kakšna bolehnost, največkrat skrofuloza, morda Vam škodi Vaše nezdravo in prenaporno opravilo? Držite se narocil, ki so Vam jih gotovo dali v bolnišnici in uživajte v hladnem letnem času ribje olje, dvakrat na dan po eno žlico.

Ista. Mrena da raste bratu okoli srca? Vsak človek ima okoli srca dvojno mreno, bržkone se je bratu ta mrena, ki ji pravimo osrčnica, vnela. Pregled z Rentgenovimi žarki je časih potreben in koristen, a vselej nenevarno, nevarno pa utegne biti vnetje osrčnice.

P. S. v V. Odmiranje prstov na rokah in nogah Vas muči vsako jutro pol ure. Takrat so prsti brez krvi (torej bledi) in trdi, kasneje modro rdeči, noge so Vam vedno ledeno mrzle. To je zares sitna bolezen, ki pa navadno ni nevarna, moja tašča jo ima že nad 60 let, a čezdalič v manjši meri. Zilno živčevje je bolesto razdražljivo, da časih žile preveč krči, časih pa pušča preveč ohlaj. Kako spravite živčevje do nekakega rednega ravnotežja? Ni tako lahko. Kadite ali imate opraviti s tobakom? Tobak velja za zelo škodljiv v tem pogledu. Poskusite skoz 6 tednov ta pripomoček. Kopljite si vsak večer noge in roke v vroči vodi, kolikor prenašate, 10 minut, potem si jih oblijte z mrzlo vodo na kratko, krčkpo oterite in posušite ter pojdite takoj v posteljo, noge si dobro oedejte. Pijte ribje olje, kakor sem že gori svetoval in pišite mi o stanju čez 3 mesece.

Ista. Nos imate zamašen, Na tri ali štiri dni se Vam privlači po močnem pilanju zelena in smrdelca kepa zelenega sluzja. Vsekakor si dajte nos pregledati po kakem strokovnjaku ali v bolnišnici!

M. P. v Lj. Radi nosa in gola Vam dajem isti nasvet kakor prednici, brez strokovne zdravniške pomoči ne pojde.

A. H. v K. Zastoj v rasti? Povprečna višina za 16 letnega fanta znaša 164 cm, teža pa 50 kg. Vi ste torej pod povprečjem, kar ni nič tragičnega, saj so drobni ljudje bolj žilavi in čvrsti kakor veliki in debeli. Morda pa se še nategnete kar sam po sebi, saj rast traja do 24. časih celo do 28. leta. Pameten, ne pretiran šport pospešuje rast. Obleka bodi rajši ohlapna ko pretesna.

Isti. Srčne napake se zdravijo zelo različno, ker so mnogovrstne, nekaterih pa sploh ni treba zdraviti, ker so namišljene. Morda spada Vaša v to vrsto? To naj presodi zdravnik, ne Vi!

R. M. v M. Skrofuloza, tuberkulozno vnetje mezigovnih žlez, je kaj trdovratna bolezen. Ako imate sredstva, pojdite za 3—6 mesecev k morju. Ako tega ne zmorate, posvetujte se z domačim zdravnikom, kako se zdravite doma z zrakom in solncem. Vsekakor uživajte tja do srede vel. travna ribje olje. Na bolna mesta si pripravljajte vsak večer ali vsak drugi večer obkladke s toplo slano vodo (navadna kuhinjska sol, boljše je jodova sol):

M. R. v S. P. Skleroza, ki Vas muči že peto leto, je živčna bolezen in čisto različna od starostne skleroze žil, ki ste brali o njej, zato tudi nasvetovane tablete nimajo za Vas nikakršnega pomena. Obredli ste že več zdravnikov, dali ste si preiskati kri, na kliniki ste se mudili dva meseca brez znatnega uspeha. Sporočam Vam, da je obupnejši primer ravno take bolezni, ki sem ga poslal na isto kliniko, prišel domov ozdravljen in je zdrav že 4 leta! Kaj pa, ko bi skušali priti vnovič na kliniko, morda se posreči, da se z drugim načinom zdravljenja Vaša bolezen ustavi ali celo ozdravi? Vsekakor Vam priporočam kot pripravo prav resno stradalno kuro, ki jo napravite pod zdravniškim nadzorom, od 95 kg morate vsaj eno četrtino čez ne že eno tretjino teže odložiti, zakaj tista vodena maščoba je nepotrebno in škodljivo breme. Morda se tudi Vaš domači zdravnik loti Vaše bolezni od druge strani in z dobrim uspehom?

S. K. v Lj. Redence, močno srbeče grčice ali mehurčke, dobivate po kopeli in v vročini, ki Vam kmalu izginejo. To pomeni, da imate izredno razdražljivo kožo, kar se česče opaža pri majhnih otrocih kakor pri odraslih. Je prebava v redu? Ako ne, spravite jo v red! Nasvet velja tudi za mazolje na hrbtu. Ako to ne zadostuje, premenite hrano v toliko, da opustite meso vseh vrst, jajca in živalsko tolažbo za tri mesece.

O. N. v M. Zolčni kamni, vnetje žolčnika (žolčnega mehurja) in čir na želodcu ali v bližnjem črevesu—dvanaestniku delajo take težkoče, kakršne jih Vi opisujete. Omenjam samo, da ima mnogokdo kamenje ali pesek v žolčnem mehurju, a je brez težav, občuti pa neznanske bolečine, če mu ta telesa zapro odtok žolča. Vaše težkoče izvirajo bržkone ali iz kroničnega vnetja žolčnika ali iz čira, Kako naj jaz uganem vse to na tako daljo? Najbolje je, da če nimate pri rokah zdravnika, ki bi ugotovil sedež in značaj bolezni, odidete na opazovanje v bolnišnico ali zdravilišče, kjer se da izvršiti tudi potrebna operacija, kakaj po 10 letnem bolehanju ni pričakovati skorajšnjega ozdravljenja brez operacije, izvenšči, da se odločite za dolgočrajno zdravljenje z izbrano prehrano in vživljanjem zdravilnih pripomočkov. Ako imate na razpolago sredstva, pojdite v Rogaško Slatino na večtedensko zdravljenje; svetovno zdravilišče za bolezni te vrste so Karlovi Vari.

B. R. v N. m. Brezinno in brezpomembno — nič

Pravni nasveti

O občinskih cestah. F. T. R. Po cerkvenem posestvu je vodila občinska cesta. Pozneje je pa občina napravila novo krajšo občinsko cesto, ki jo je pa voda poškodovala in ni bilo mogoče po njej voziti. Sosed, ki je prejel staro cesto, je vozil potem po tretji cesti. Ker pa je cerkev svojo cesto lani popravila, hoče sosed zopet voziti po cerkvenem posestvu. Ali je to dopustno? Kdo mora to cesto popravljati. Ali sme občina cesto za javnost zapreti? — Občinska cesta je javna in jo sme vsakdo uporabljati. Občinska cesta ni mogla biti opuščena s tem, da je občina napravila novo cesto, ampak je bil potreben za opustitev občinske ceste formalen sklep občinskega odbora, potrjen od deželnega odbora. Če tega ni bilo, občinska cesta še vedno obstoja in jo sme vsakdo uporabljati. Če je bila občinska cesta enkrat na postaven način opuščena, ista ne more zopet oživeti samo z dejansko uporabo kakšnega občana, ampak je za ustanovitev potreben sklep občinskega odbora, ki ga potrdi banska uprava. Na podlagi tega sklepa se mora vpisati v zemljiško knjigo. Poleg tega mora občina voditi poseben seznam občinskih cest. Če pa je cesta privatna (cerkvena) in ne občinska, bo sosedu mogoče zabraniti vožnjo po njej, ako pravice do vožnje že ni priposestvoval. — Popravljati mora občinsko cesto občina. Zapreti se sme, kakor že pojasnjeno, s sklepom občinskega odbora, ki ga potrdi banska uprava.

Dovajanje vode na cesto ni dopustno. F. J. S. Posestnik je napravil s travnika odtočni jarek na občinsko cesto in ob vsakem nalivu voda cesto tako razrije, da ni mogoča vožnja. Kaj nam je ukreniti? — Takšno ravnanje ni samo nedopustno, ampak je tudi kaznivo! Zupnan naj pozove posestnika, da odtočni jarek zasuje. Če isti jarka v danem roku ne zasuje, more to storiti županstvo na njegove stroške. Okrajno glavarstvo pa sme dotičnika, ki samovoljno napeljava vodo na cesto, kaznovati z zaporom do 30 dni ali v denarju do 1500 Din.

O očetovski oblasti. A. K. Svak vam je prepuštil svojo hčerko v oskrbo in vzgojo. Zavezal je hčerko, da vam mora takoj, ko pride do kruha, stroške za vzgojo povrniti. Hčerka, da vas mora do 24. leta ubogati in iti tja v službo, kamor vi določite. — No, tako daleč pa ne gre očetovska oblast. Starši so dolžni vzrežiti in vzgojiti svoje otroke in je zlasti očetova dolžnost, tako dolgo skrbeti za vzdrževanje otroka, dokler se ne more sam preživljati. Stroški, ki so jih imeli za vzgojo otroka, ne dajejo staršem nobene pravice do imovine, ki jo pridobee troci pozneje. Le če starši obubožajo, so otroci dolžni skrbeti za njihovo dostojno vzdrževanje. Oče torej ni mogel zavezati hčerke, da vam bo morala ona povrniti stroške za vzgojo in vi torej nimate in ne boste imeli prav nobene pravice, zahtevati od rejenke povračilo stroškov za vzgojo.

Kar se pa tiče službe otroka, pa vi ne boste mogli brez in proti otrokovi volji službe doletati. Otrok, ki ne živi v oskrbi staršev, se sme že po dovršenem 14. letu samostojno s pogodbo zavezati za službene posle, more torej vstopiti v službo, ki si jo sam izbere. V takem slučaju more oče razdreti službeno razmerje le iz važnih razlogov. Do 24. leta pa sploh ni mogoče izvrševati pravic, ki izvirajo iz očetovske oblasti, ker se polnoletnost doseže z 21. letom.

Službeno spričevalo. J. B. R. Če zlepa ne morete dobiti spričevala, vam pač ne kaže drugega, kakor uastopiti pravdno pot, t. j. tožiti. Isto velja glede drugih zahtevkov vaše hčere. Če se vam ne ugodí, se ne more priti na drug način do pravice, kakor s tožbo.

F. Č. iz V. v. V. zadevi središke, ki se je baje nahajala v zapuščini pokojnega T. boste dobili najbolj točno informacijo pri sodišču, ki je izvedlo zapuščinsko postopanje po pokojniku. Obrnite se torej tja; vaše vprašanje je namreč prepomankljivo za točno pojasnilo.

J. M. v B. Imate stanovanje že več let, sedaj pa je gospodar oddal celo hišo v najem drugi stranki, ki Vam hoče odvzeti del Vašega stanovanja in Vam grozi z odpovedjo. — Odločila je najemna pogodba, kakor ste jo dogovorili s hišnim gospodarjem. Stanovanje Vam sme odpovedati le hišni lastnik v zakonitem roku, t. j. na deželi pri letnih najemninah na 3 mesece, pri krajših na 14 dni. Najemnik sme, če lastnik ne ugovarja, oddajati dele hiše tudi v podnajem. Višina najemnine je stvar dogovora med najemnikom in podnajemnikom. Stanovanjske zaščite ni več.

J. R. v D. Dota, ki jo je imela mati, zapade po njeni smrti njenim dedičem; če je umrla brez oporoke, so zakoniti dediči mož do četrtine, otroci do treh četrtin. — Oče je po zakonu dolžan dati hčerki, kadar se može, svojemu stanu in imovini primerno doto. Če se oče tega brani, sme hčerka ta zahtevek uveljaviti izvensporno (brez tožbe) pri sodišču. — Če se oče, vdovec, poročil, ga ne morejo otroci iz prvega zakona prisiliti, da jim kaj zapíše. Oče je pač dolžan za svoje otroke skrbeti, dokler sami niso zmožni se preživljati. Sele po očetovi smrti imajo otroci pravico do dolžnega deleža.

A. P. v S. Pravica do stanovanja. Če je v oporoki določil oče sinu Tonetu pravico do stanovanja v določeni izbi, sme Tone sam tam stanovati, ne sme pa tega stanovanja drugim oddajati. Važno je, če in kako je bila po zapuščinski obravnavi ta pravica za Toneta na posestvu vključena. Če Tone noče sedaj, dasi se je drugam priženil, odstopiti od stanovanja. Vi ste pa prepričani, da mu je oče namenił stanovanje le, dokler ostane samski, lahko to stvar končnoveljavno razčistite s tožbo. Če boste mogli po pričah dokazati, da je imel oče tako voljo, kot trdite Vi, dobite pravdo, drugače pa ne.

Jedilni list za mesec januar

(Dr. Krekova mešč. gospodinjstva šola v Zg. Siški.)

Nedelja, 25. januarja.

Kosilo: 1. Jetrne ježice na goveji juhi. 2. Telečji galantini z ribjo majonezo. 3. Govedina, pražen krompir in vinska omaka. 4. Tirolski štrukelj.

Večerja: Priželje v omaki in pražen riž.

Ponedeljek, 26. januarja.

Kosilo: 1. Zdrobova juha s karfiolo. 2. Goveji zrezki, porova polivka in vodeni vrahčki. 3. Piškotni zavitek.

Večerja: Sirov štrukelj — kuhan — in solata.

Torek, 27. januarja.

Kosilo: 1. Juha iz stročjega fižola (konserva). 2. Kranjske klobase, kislo zelje in testen grah. 3. Sadje.

Večerja: Makaroni z mesom in solata.

Sreda, 28. januarja.

Kosilo: Ruska porova juha. Ocvrti vampi s kislo repo in pečenim krompirjem. Orehovi rogljički.

Večerja: Hrenovke in krompir v papriki.

Četrtek, 29. januarja.

Kosilo: 1. Zdrobovi cmoki na gov. juhi. 2. Govedina, krompirjev pire in hren v smetani. 3. Flanceti. — Sadje.

Večerja: Ocvrta jajca s šunko in solata.

Petek, 30. januarja.

Kosilo: 1. Kisla gobova juha in ajdovi žganci. 2. Polenovka na laški način in krompirjeva polenta. 3. Domači prijatelj. — Sadje.

Večerja: Zemeljni pečenjak s kuhanimi češpljami.

Sobota, 31. januarja.

Kosilo: 1. Juha pire iz raznovrstnega korenstva. 2. Telečji jeziki v smetanovi omaki in krompirjevi hlebčki. 3. Pomarančne kocke. — Sadje.

Večerja: Zdrobovi hlebčki in jabolčna čezana.

Ruska porova juha. V 5 dkg vroče masti ali sur. masla deni dva srednje debela, oprana in na rezance zrezana pora in žlico vode, pokrij in duši četrť ure, da se por zmehča. Nato prideni dva precej debela, oprana in na kosce zrezana krompirja, nekoliko soli in pokrito duši toliko časa, da se krompir nekoliko zmehča. Nato zalij krompir in por z 1 in pol litra vode ali kostne juhe, prideni šcep opira in kuhaj vse skupaj četrť ure. Sedaj

Barva v stanovanju

Barva sten in lesenih opažev v stanovanju igra zelo veliko ulogo. Barva povzroča, da se nam zde sobe večje ali manjše, prijaznejše ali mrkejše, nego so v resnici. Barve je treba prav zato izbirati smotrno. Majhne, slabo ležeče sobe povzdigne zelena ali zanimiva siva ali mehka modra barva. Temno pleskan opaž podrtava črte vrat in oken in s tem tesne meje prostora, dočim se svetlo pleskan opaž zliva s stenami in daje sobi prostornejšee lice.

Za sobe, ki so brez soluca, so primerne tople barve: rumena, creme, bledorodeča ali rožnata; za solučne sobe pa hladna modra, zelena ali siva.

Vedno bolj se širi moda, da se slikajo (pleskajo) tudi tla: naokrog porte, v oglih motivih po šabloni. Na ta način se dajo lepo osvežiti tudi stara, obrabljena tla. Tudi pohištvo se zopet pleska, in to gotovo ni samo hipna kaprica. Tu je široko polje za uveljavljanje osebnega okusa.

Zanimivo je, kako se izpreminja okus glede barv za kopalnice in kuhinje (ki jih je treba pogosto preslikati). Pred petimi leti so te prostore najraje slikali rjavo. Potem je prodrla bela barva — higijeni na ljubo. V zadnjem času pa se v teh dveh prostorih uveljavlja zelena barva, ki učinkuje sveže in mirno, pa tudi rumena in plava; mnogokje slikajo kuhinje z rdečo barvo, ki napravlja temne prostore prijaznejše.

V sobe, ki so tople, mehke marelične barve, spada mrzlo-plava peč, pohištvo, preproge. Nasproti zelenosivim stenam dosežemo soglasje s toplimi, breskovo-rumenimi otenki. Paziti je treba tudi, da med barvo sob, ki so neposredno zvezane med seboj, ni prevelikega nasprotja.

Vpliv barve na naše razpoloženje je velikega pomena. Imamo pa tudi gmotno korist, če izberemo za stene barvo, ki odseva svetlobo, ker bo potem zadostovala manjša žarnica. Da, celo pri kurivu se nam bo poznalo, če imamo v sobi tople barve, ki dozdnevno vplivajo na temperaturo. Da je od barve odvisen celotni vtis kaknega prostora, da učinkuje prijetno in privlačno ali pa odbija, ni treba še posebej dokazovati. Tako je tedaj barva v stanovanju tudi važen činitelj družabnosti in gostoljubja.

Modne novosti

Francoski vzorec večerne obleke: Jopica iz svetloplavega brokata s širokim, gosto prešitim ovratnikom in enakimi manšeti.

Nemški vzorec večerne obleke: Bei crêpe-georgette, zraven jopica iz črnega žameta.

Ali ste že poravnali naročnino?

Novost!

Tribruno dvo-kolosa „Suchs“-motorjem opremljeno, motor v sredini montiran z dvonogno prestavo in spojko, 1 1/2 K. S. Vozil 30 do 40 km na uro in porabi 2 litra goriva na 100 km. Dobi se tudi sam motorček, kateri se lahko na navadno močno kolo montira. Cena prav nizka, ceniki tranko. „TRIBUNO“ F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozilov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 1.

Ivan Albrecht:

Sirota

Daleč v Ameriki oče trpi, v grobu za cerkvijo mati leži, meni pa, meni le tuje roke skopi kos kruha dele.

Veter drveči mi drug je in brat v mislih ž njim hodim očeta iskat, begam po morju in vpijem v gorah: Vrnite se, očka moj! Sinka je strah.

V morju nazadnje mi veter zaspi, nemo v Ameriki oče trpi, jaz pa za cerkev bi k materi rad: Vrnite mi, zemlja, moj sveti zaklad!

Zemlja ne gane se, trdo molči, pije mi gorke solze iz oči. Kaj ne bi plakal, ko tuje roke z jezo mi skopi kos kruha dele?!

Svetinovi Martin:

Teta pr'povedu'e

Na pustem kraju blizu naše vasi so siare razvaline. Večkrat sem hodil okrog in ugibal, kaj pomenijo. Grad ni stal na tem mestu, to sem vedel; bil je prepust kraj in preveč v dolini, gradovi so pa stali le na hribih. Kaj je bilo?

Neko nedeljsko popoldne sva brala s teto v bližini razvalin jagode. Teta je bila stara, da ni imela nobenega zoba več v čeljustih, a bila je zgovorna in vedela je za vsako stvar tako natančno, da nihče tako. Ko sva tedaj brala jagode, sem se domislil razvalin.

»Teta, kaj pa te razvaline pomenijo?« jo hitro vprašam in grem tiliže k njej.

»To je pa žalostna, žalostna zgodba, da bi človek jokal, če bi jo premišljeval,« je dejala. »Teta, povejte mi jo, tako bi jo rad slišal,« sem prosil.

»Tukaj je stala v prejšnjih časih lepa in premožna hiša. Bogata je bila, a ljudje so bili skopi in lakomni, da bogopomaj. Denarja so imeli polno skrinjo in še in še so ga grabili. Tudi dušo bi bili prodali, če bi jo bil kdo plačal. Rajni gospod župnik, Bog jim daj dobro, so vedno svarili pred bogastvom. Govorili so: »Bogatinovo srce je podobno vreči iz gumija. Če se toliko mečeš v to vrečo, ne postane polna, ampak se razteza in vleče, dokler ne poči — in tedaj se vsuje iz nje.« Na vse načine so si pridobivali denar, poštenim potom in nepoštenim. Niso se bali ne Boga ne vruga, sploh nikogar. Ljudje so se jih ogibali in nihče ni šel rad ponoči mimo njihove hiše. Bogve, kaj se vse bi počeli, da se ni pripetilo nekaj, kar je razburilo vso okolico in napravilo konec njihovemu nasilju.

Noč je že bila in povsod so že spali, le tu je še brlela luč. Nekdo potrkna na vrata. Gospodar, Gropa mu je bilo ime, odpre duri in pred njim stoji mlado dekle ter prosi prenočišča.

»Zašla sem in se ne vem kam dejati,« govori deklica. »Vzemite me pod streho, vse vam povrnem.«

»Saj nimam denarja,« mrmra dedec, »kako boš plačala!«

»Imam ga; celo leto sem služila, sedaj pa se vračam domov.«

»Gospodar jo odvede v hišo in ji postelje pri peči poleg svoje hčerke Lize. Preden deklica leže, položi na mizo v robcu zaviti denar ter naroči: »Tale denar mi spravite do jutri.«

»Nič se ne boj,« ji odvrne, »jutri bo vse v redu.«

Deklica hitro zaspi, ker je bila od dolgega pota utrujena. Kar jo prebudi v kuhinji glasno govorjenje. Posluša in kmalu spozna, da sta Gropa in njegova žena Maruša.

»Stara, kaj praviš, kako bi dobila oni denar, da bi deklica nič ne vedela? Veliko ga je, škoda ga je pustiti,« sliši debeli Grogov glas. »Če ji ga kar tako vzameva, naju bo ovadila,« odgovarja žena.

»To je gotovo. Dekle morava kam spraviti. Kaj pa, če... če bi peč zakurila in bi jo notri spravila, kakor sva storila že včasih? Noben človek ne ve, kje je; zato tudi nihče ne bo sumil naju.«

»To je edino pametno in tudi najpripravnejše.«

Deklici se prično lasje ježiti, ko čuje te besede, in vsa se prične tresli. Kri ji zastane v žilah in glas ji ne gre iz grla, da bi kriknila na pomoč. Pol mrtva leži od strahu na ležišču.

»Peč je razbeljena kot apnenica,« se sliši zopet. »Stopila se bo notri, ne samo sežgala. Kar ponjo pojdi; saj veš, kje je. Prva, ko prideš, je tujka.«

Deklici šine rešilna misel v glavo. Z zadnjimi močmi, ki jih ji da obup, odrine Lizo od peči in leže sama na njeno mesto. Komaj se malo pomiri, prikoraka Gropa v sobo in pograblji Lizo — lastno dete — misleč, da je tujka, in jo nese v kuhinjo. Niti na pomoč ni kriknila, ko so jo objeli zublji.

Deklica pa vstane, pograblji denar, odpre okno in skoči ven. Ko zopet začuti svobodo, prosteje zadnja in zbeži, kar v spodnji obleki dalje in dalje. Kmalu prihiti v Višnjo goro. Hitro zbudi orožnike in jim pove, kaj se je zgodilo. Brž gredo vsi h Gropu.

Strahno se je ta začudil, ko je čul trkanje. Komaj odpre vrata, že ga držita orožnika.

»Kje imate hčer?«

»V hiši; pri peči leži,« se odreže sirovo. Ni vedel, kaj je. Menil je, da leži njegova hči pri peči, tujko pa je sežgal. Gredo v hišo.

»Kje je?« udari orožnik s puško ob tla in pokaže prazno ležišče.

»Ne vem. Se pred uro je tu ležala.«

»Je ležala, pa ne bo več,« se oglasi tuja deklica. »Mislili ste, da ste mene sežgali, pa ste njo.«

Orožnika ga ukleneta in odpeljeta v kuhinjo, kjer je stala Maruša in nakladala na ogenj.

»Dobro gori?« jo ogovori orožnik.

»Bolj slabo,« odvrne Maruša.

»Kajne, se noče sežgati hčerka?« se poroga orožnik in prime brklje. Po kratkem brskanju po peči najde kmalu človeške kosti. Uklenejo še Marušo, zapro vrata in jo odvedejo v Višnjo goro. Strašne stvari so prišle pred sodnijo na dan. Deset ljudi sta spravila na ta način s sveta. Gropo so obesili, Maruši pa so odsekali ud za udom, dokler ni v strašnih bolečinah umrla.

Hiša je postala zapuščena in prazna. Ker je ni nihče popravljaj, se je polegoma podrla.

Tako je pripovedovala teta. Jaz pa sem se poslej še bolj bal pustega kraja. Še bolj bal pustega kraja.

Vinko Bitenc:

Plavajo bele snežinke

Plavajo bele snežinke izpod neba na zemljo, trkajo rahlo na okno: »Ali je v sobi gorko?«

Minka ob peči se greje

in skozi okno strmi.

»Kje pa doma so snežinke?« babici svoji veli.

»Daleč tam gori pod nebom vzpenja se biserni grad, stene so plošče ledene, nimajo oken ne vrat.«

V gradu kristalnem caruje Burja, zločesta gospa, kadar zjezi se, togotna preko veseljstva divja.

V jezi oblakom raztrosi perje iz mehkih blazin, vidiš in to so snežinke tiste iz daljnih višin...«

Plešejo bele snežinke zunaj svoj radostni ples, tin-tin na Minkino okno včasih potrkajo vmes.

E. Jarošinska:

Orel in lisica

Orel je ugrabil dve mladi lisici, ju nesel v svoje gnezdo, da bi napadal otroka.

Stara lisica je sedla pod visoko drevo, na katerem je bilo orlovo gnezdo in plakala. Orel se pa ni zmenil za njen jok, ker si je mislil, da se slaba lisica ne more maščevati nad njim zaradi svojih otrok.

A ko je ravno hotel raztrgati lisičici, je začutil dim, ki se je vil med drevesi.

Vznemirjen je zletel iz gnezda, kjer so čivkali njegovi mladiči. In kaj je videl? Okoli drevesa je bilo nakopičeno dračje, ki se ga je že prijel oženj. Lisica je bila ravnokar pritela z gorečo vejico v gobcu in zapalila. Ukradla jo je bližnjim oglarjem.

Sele zdaj je uvidel oholi orel, da se mu more tudi uboga lisica strašno maščevati nad njim. Ni kazalo drugega nego prositi in sprejeti pogoje, ki mu jih je lisica stavila: lisičici je moral prinesiti na tla. Potem šele je lisica poglasila ogenj, s tem da je razmetala suhljad.

Orel je bil še vesel, da je zvit in prekanjena nasprotnica držala besedo in ohranila drevo ognja in z drevesom vred tudi njegovo gnezdo.

Tako se lahko zgodi, da so veliki in silni, ki delajo krivice ubogim, včasih primorani, da se pred njimi ponižajo.

Opica in sir

Dve mački ste šli na izprehod in sta našli kos sira. Obe ste hoteli imeti, a se niste mogli pogoditi. Prosili sta opico razsodbe, in ta jima je dejala: »Prava reč taka razsodba. Sir razdelim na dva enaka dela in dobita vsaka polovico.«

Mački ste prikimali. Opica je vzela tehtnico, razpolovila sir in tehtala.

»Tale,« je pokazala na večji kos, »je pretežak.« Prijela ga je in nekoliko odgriznila. Ko ga je zopet položila na skodelico, je bil lažji kakor drugi. Vzela je torej težjega in odgraznila kosček. To je nekajkrat ponovila in pojedla ves sir, in mačkama ni ostalo nič.

(Prevel J. G.)

Vsa mladina čita Karl Maya!

Pri glasovanju mladine, katere knjige najraje čita, je ne le v Nemčiji pač pa tudi na Češkem zmagal Karl May. Njegovo najlepše delo »Winnetou« začne v kratkem izhajati. Poizkusni snopič »Winnetou« kupimo za vas. Izrežite oglas na zadnji strani: Mi kupimo za vas.

Stričkov kotichek

124.

Preljubi striček!

Zelo Te imam rada, za mamico in očkom najrajši, toda nekaj mi pa ne ugaja pri Tebi. Ne smeš biti hud, da Ti to povem. Nekoč si napisal, da se ne smemo diti s pajom perjem — objavljaj pa večkrat pisma, za katere si lahko prepričan, da jih otroci ne pišejo sami, kajti otroci prvega ali drugega razreda vendar še ne morejo dosti pametnega povedati. Saj vem, kako je bilo z menoj, ko sem hodila v I. razred. Nisem znala skoraj nič pametnega napisati — in zato mislim, da tudi drugi niso dosti pametnejši od mene. Vekrat čitam pisma, ki bi jih prisodila otrokom šestega ali sedmega razreda. Tega ti ne povem morda zato, ker sem nevoščljiva malim otrokom. Ne! Nisem nevoščljiva. Naj Te le imajo radi in naj imajo veselje s Tvojim kotichek, vendar bi pa radi njih ne smel nas, ki smo že nekoliko peči, zanemarjati in naša pisma metati v koš. Že parkrat sem Ti pisala, a ni bilo doslej še nobeno moje pismo objavljeno. Menda je še prav vsako romalo v želodec Tvojega nenasiljivega koša. Imej tudi nas tako rad, kakor imaš one male!

Prosim Te, ne bodi užaljen, ker sem Ti povedala resnico in me vsaj enkrat sprejmi v svoj kotichek. Potem bom vedela, da nisi hud in Ti bom še večkrat pisala.

Te prav lepo pozdravlja

Tvoja Pinca,

učenka I. gimn. v Ljubljani.

Odgovor:

Draga Pinca!

Sapradimiš, toliko gorkih in bridkih mi pa že dolgo ni nihče povedal. Mi je od ljutega presenečenja kar sapa zastala v grlu in nekaj kakor zavest težke kriode mi je grenko legla na srce. Ko sem pa vso reč bolj natanko v sebi prevereval, sem prišel do zaključka, da ne delam jaz vam, punčkam »odraslim« prav nobene krivice, nego da jo delaš meni Ti, punčka »odrasla«. Kajti upoštevati moraš, ljuba moja, da je moj kotichek v prvi vrsti namenjen pobičem in punčkam iz ljudske šole in da šele za njimi pridejo na vrsto vi in ve, ki že učeno drgnete klopi latinskih šol. Saj ima pri mami tudi prednost najmlajši izmed njenih neugnanec, ali ne? In da očka pospeva najpove skrbi najmanjšemu svojemu ljubčku, je tudi posem razumljivo in v redu in prav. Ja, le pomisli, kako bi se Ti zavzela, če bi očka in mama namestu Tvoje najmlajše sestrice ozela v naročje — Tebe in bi Te ujkala in srčkala in božala in objemala... Holaj, saj moraš vendar vedeti: čim negodnejša in nežnejša je kakšna božja stvar, temveč nege, skrbi in ljubezni za služi. Zato je, mislim, tudi čisto v redu in prav, če ima Kotichek striček za las, za drobčkan las rajši najmanjše svoje koticke in da le-ti uživajo pri njem več prednosti kot oni, ki že nekaj več kot suhe hruške peči znajo! Da ta ali oni od njih ne sestavi pisemca za moj kotichek popolnoma sam, nego da mu pomagajo pri tem vele-težavnem poslu tudi razne telke in strički in botrice in še kdo — predobro vem. Ne smeš pa misliti, da jaz kar oprek vsako pismo od takih mojstrov objavim — o se dolgo ne! Če vidim, da je le preveč tuje učenosti v pismu, zakličem svojemu gladnemu košu: »Hopla! in ljuti gospod koš debelo zazija, reče »ham« in tuja učenost za vedno izgine v njegovem tolstem trebuščku...»

Tako je s to rečjo, punčka moja, tako. Pa ne smeš misliti, da sem radi Tvoje odkritosti zdajle bogve kako hud nate. O, še malo ne! Če mi imaš še kakšno gorko in bridko povedati, kar oglasi se še — Ti zagotavljam, da se bom znal vedno in povsod imenito braniti in da bom slejkoprej odločno in hrabro zagovarjal »interese« svojih najmlajših koticke in koticke.

Lep pozdrav in poklon!

Kotichek striček.

125.

Dragi Kotichek striček!

Pisal sem Ti že nekoč, a si menda orgel moje pismo v koš. Danes se oglašam vdrugič in upam, da bom imel topot več sreče. Pisati Ti namreč nimam kaj posebnega, le to bi Te prosil, ker si tako učen in moder mož in vem, da znaš dobro računati, da bi mi izračunal to-le:

Neki mesar da svojemu pomočniku 100 Din z naročilom, naj gre kupovat žirino. Kupiti mora nekaj ovc, krav in volov. Vsaka ovca stane 5 para, vsaka krava 1 Din in vsak vol 5 Din. Koliko ovc, krav in volov mora pomočnik kupiti, da dobi za 100 Din 100 glav živine?

Te najprej pozdravlja in pričakuje Tvojega cenjenega odgovora v nedeljskem »Slovencu«

Tvoj odani

Milan Pšeničnik, učenec V. razr. v Braslovcah.

Odgovor:

Dragi Milan!

Tvoj račun je sila težak račun, zato ga prepisujem v rešitev svojim brihtnim koticke in koticke, ki naj imajo z njim svoje veselje in svoje težave. Le to

bi Te vljudno in zaupno pobaral, kje je tista srečna dežela, kjer so ovce po 5 para, kjer se dobi krava za 1 Din in vol za 5 Din. Holaj, če mi to poveš, potem jaz koj pobrem šila in kopita in jadno odromam tja ter se posem posvetim veleimenitnemu poklicu mojstra mesarja! Potem si bom v enem letu nagradil denarja, da bom lahko slehernemu koticke podaril zorhano možno zvenceh cekinčkov... Torej požuri se s pojasnilom, dragi moj, požuri!

Kotichek striček

Za bistre glave

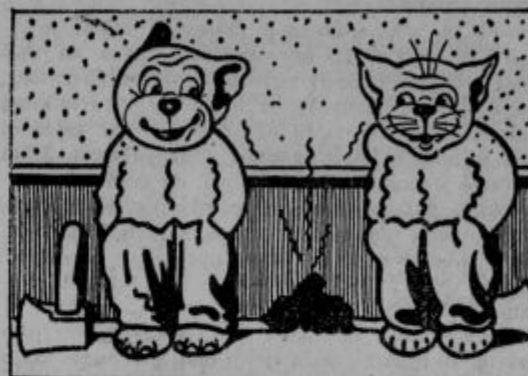
Zloženka.

Blažek — Oton — Ivanček — Nacek — Rudolf — Olaf — Zdravko — Niko.

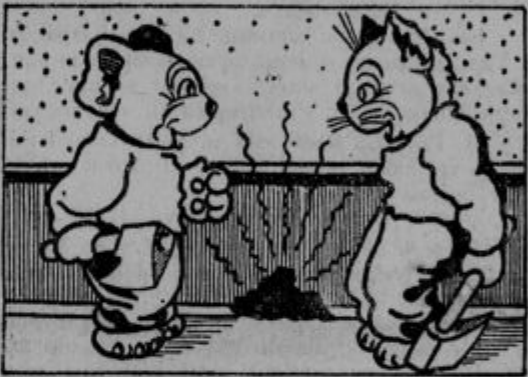
Postavite imena teh pobičev v drugačnem vrstnem redu eno pod drugo tako, da boste iz njih začetnih črk od zgoraj navzdol čitali naslov ene najbolj znanih mladinskih povesti.

Kuža in muc v zasedi

1.

2.

3.

Halo, otroci!

Sestavite in napišite k tem risbam primerno besedilo in iztuhajte zraven kakšen poseben šaliv in zabaven konec.

Kdor od vas bo to zgodbo najlepše in najzanimiveje napisal in iztuhal pravilen konec zraven ter bo vrhu tega pravilno rešil tudi gornjo zlogovnico, pride v poštev za lep nagrado. Nagradjenca bo odločil žreb.

Rešitve pošljite najkasneje do četrta, 5. II., na naslov: Kotichek striček, uredništvo »Slovenca« v Ljubljani.

Za židano voljo

Maščevanje.

Andrejčka je začel boleti zob. Mama mu pove, da ga boli zato, ker preveč rad sladkorčke je.

Odpelje ga k zobozdravniku. Ko ta Andrejčku izpulil bolni zob, ga pobič pobara:

»Ali smem zob vzeti s seboj?«

»Čemu ti bo?« se začudi zobozdravnik.

»Ondesl ga bom domov in mu dal sladkorček.«

»Zakaj?« se še bolj začudi zobozdravnik.

»Zato, da bom videl, kako bo njega bolelo!« se maščevalno odreže Andrejček.

Minka (ko je videla, da mama nosi nekaj dobrega v bolniško sobo): »Mama, ali bom lahko jaz imela ošpice, potem ko Mirko ozdravi?«

Učitelj: »Ali si nalogo bral glasno?«

Tomaž: »Sem.«

Učitelj: »Kako pa to, da ne znaš?«

Tomaž: »Se nisem dobro slišal.«

Zobozdravnik: »Ali morete usta še malo bolj odpreti?«

Bolnik (nevoljen): »Lahko, če strop vašo sobe vzdignete za par metrov.«

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10 349. Telefon številca 2328.

Per e do Din 35-- napre!
Pernice iz ruha, volne in bombaža
Kemično čiščenje perja Din 15-- kg
FEIN. ZAGREB. Zrinski trg 17

Službe iščejo

Deklica
iz bolše hiše, ki je do-
vršila 2 razreda meščan-
ske šole, želi kot učenka
vstopiti v večjo trgovino
z mešanim blagom. Po-
nudbe na se pošljejo na
podružnico "Slovenca" v
Celju pod "Deklica 16".

Boljši kmet, mladenič
trezen, pošten in priden,
prosi vojaščinu išče me-
sta službe v trgovini ali k
pošteni kmetijski družini.
Naslov pove urava lista
pod št. 1012.

Gospodična
nemške narodnosti išče
mesta k otrokom ali dru-
ge zaposlitve. Spricevala
na razpolago. - Ponudbe
pod "Trajno mesto" na
upravo "Slov." Maribor.

Stroj, ključavničar
mlad, vojaščinu prost,
išče stalno mesto. Več
je tudi puskarskih in
stružarskih del, deloma
tudi mehaničnih. Cenjene
ponudbe pod "Takoje" na
upravo "Slovenca".

Mladenič
pošten, star 18 let, bi žl
za kakšnega službo v trgo-
vini ali na kjerkoli zmo-
žen tudi srboborščine.
Ceni, ponudbe na upravo
"Slov." pod "999".

Zobotehnik
z dolgoletno prakso, per-
fekten v vseh najmoder-
nejših zobotehniških de-
lih, išče službo. Ponudbe
pod "Zobotehnik" 1085.

Ključavn. pomočnik
star 25 let, dobro izveš-
ban v vseh v to stroko
spadajočih delih, išče
stalno službo, najraje v
mestu ali bližini. Ponud-
be pod "Zanesljiva in po-
štena moč".

2000 Din
nagrade dobi oni, ki mi v
kakem trgovskem, industr.
podjetju odvetniški pi-
sarni ali pri zavarovalni-
ci preskrbi mesto. Dopolni
pod "Dobra stenografina
in računarica" na upravo
tega lista.

Trgovska pomočnica
izučena v mešani trgovini
išče mesto kjerkoli.
Pomagala bi tudi v go-
sposodinstvu. - Ponudbe
na upravo pod "Vsestran-
sko uporabna".

Dnevnik Slovenec
najbolje
informirani list!

Službo dobe

Trgovski vajenec
kateri je pošten in pri-
den ter ima res veselje
do trgovine, se sprejme.
Le osebno pisane ponud-
be se pošljejo na tv. V.
Avsec, trg. z meš. bla-
gom v št. Vidu pri Stični

Izurnjenega strugarja
(stroj, ključavničarja) pre-
udarnega z dokazljivo
veletno prakso v obra-
tovanju Diesel-motorja od
najmanj 50 PS išče za
takojšen nastop "Titan"
d. d. v. Kamniku. Obširne
ponudbe je poslati takoj
na omenjeni naslov.

Izurnjena entlerica
in učenka za pletilstvo
se takoj sprejmeta. Na-
slov v upravi "Slovenca"
pod št. 839.

Trgovski pomočnik
18 leten Primorec, išče
službo kjerkoli v specij-
riji, steklarstvu in želez-
nini. Gre tudi par me-
secev brezplačno. - Na-
slov: uprava v Mariboru.

Dekle
pošteno in pridno, naj-
raje z dežele, ki zna
opravljati vsa hišna dela,
razen kuhinje, se sprej-
me. Naslov v upravi "Slo-
venca" pod št. 976.

Koncipijenta

sprejem. - Advokat
dr. Malnerič Ignac,
Črnomelj.

Plačilna natakarija
se išče. Sme biti tudi za-
četnica, samo da je inte-
ligentna, poštena in če-
dne postave. - Ponudbe
"Beli Kranjec" (Kajfež),
Florijanska ulica 4.

Kovaškega vajenca
14-17 let starega, sprej-
mem na tri ali štiri leta.
Stanovanje in hrana v
hiši, drugo po dogovoru.
Ivan Urh, kovač, Metlika

Krojaški pomočnik
se sprejme za boljše de-
lo. Režek Franc, Kamna
gorica 16, p. št. Vid nad
Ljubljano.

Vajenca za kov. obrt
sprejem; hrana in sta-
novanje pri mojstru. -
Josip Kogovšek, kovač,
Dravice št. 67.

Gospod
finega značaja za nemško
konverzациjo se išče k
srednješolcu za popoldan-
ske ure in sprehode. Po-
nudbe pod "Schöne Aus-
sprache" na upr. "Slov."

KER DNEVNIK

SLOVENEČ

ČITA VSAK
IMAO NJEGA

Mali oglasi

Trgovski vajenec	Prostostojnik	Trgovski pomočnik	Podkov. pomočnik	Tesar. predelavca	Dobro kuharico	Knjigovodja (-kinja)	Samostojna kuharica
Trgovski vajenec	Prostostojnik	Trgovski pomočnik	Podkov. pomočnik	Tesar. predelavca	Dobro kuharico	Knjigovodja (-kinja)	Samostojna kuharica
Trgovski vajenec	Prostostojnik	Trgovski pomočnik	Podkov. pomočnik	Tesar. predelavca	Dobro kuharico	Knjigovodja (-kinja)	Samostojna kuharica

NATVEČJI USPEH!

Neprekosljivo in nedosegljivo v kuali eti je
pisalni stroj CONTINENTAL

Samoprodaja:
IVAN LEGAT

specialist za pisarniške stroje

Maribor, Vetrin'ska ul. 30
Telefon int. 2434

Ljubljana, Prešernova ul. 44
Telefon int. 2636

Krojaški vajenec
se sprejme. - Rozman,
Ljubljana VII, Hotimiro-
va 14.

Pekovskega vajenca
se sprejme takoj z vsi
oskrbo v hiši, ali mlajše-
ga blapčka, ki bi imel
veselje za raznašanje
kruha. - Prednost imajo
14letni dečki. Pekarna
P. Kovac, Senovo pri
Rajhenburgu.

Podkov. pomočnika
prvovrstnega, ne pod 24
let starosti, sprejme v
stalno službo Počivalnik,
Maribor, Tržaška 8.

Vajenca
za fino krojaško obrt -
zdravega, iz Ljubljane ev.
okolič, iščem proti plači.
Naslov v upravi "Sloven-
ca" pod št. 1069.

Vajenca
zdravega, poštenih star-
šev, za mizarstvo obrt -
sprejem. Stanovanje in
hrana v hiši, Burgar Mi-
hael, Selo, Prečna ulica
št. 3, Moste.

Vajenko
za šiviljsko obrt sprejme
"Močan salon Rodič"
Ljubljana, Miklošičeva ce-
sta 10.

Sedlarski pomočnik
dobro delavec in en va-
jenec z dobrim šolskim
spričevalom, se sprejmeta
pri Andreju Hribniku,
sedlastvo in trgovina z
usnjem, Prevalje.

Vajenca
za krojaško obrt poštenih
sadržev sprejme takoj Ju-
lij Šemrl, modno kroja-
štvo, Kolodvorska ul. 26,
Ljubljana

Tesar. predelavca
treznega in zanesljivega
iščemo za Zidani most.
Slograd d. d., Ljubljana.

Dobro kuharico
ki bi pomagala oprav-
ljati tudi druga dela,
zdravo in pošteno z do-
brimi spricevali, išče slo-
venska družina treh oseb.
Nastop čimprej. Pismene
ponudbe na naslov Josi-
pina Učesnik, Zagreb,
Zvonimirova 104.

Knjigovodja (-kinja),
kontorist (-inje) in sluga
se sprejmejo takoj. - Po-
nudbe z znamko za od-
govor pod šifro "Stalno
1500" na upravo lista.

Samostojna kuharica
katera se spozna tudi na
dijete, dobi takoj ali za
poznejše mesto pri obite-
lju 3 oseb poleg sobari-
ce. Reflektira se samo
na pridno in zanesljivo
moč z večletnimi sprice-
vali. Ponudbe pod šifro
"Dobra in trajna služba"
na upravo "Slovenca".

Kuharica
ki zna dobro kuhati ter
je obenem vajega vsega
dela na polju in pri ži-
vali, ter je tudi dobra
gospodinja, dobi takoj
službo. Ponudbe na ura-
vo "Slov." pod št. 1100.

Perfektna sobarica,
se išče, ki zna lepo likati
in nekaj šivati za takoj-
šnji nastop v Sloveniji. -
Ponudbe na adm. tega
lista.

Zasluzek

1000 Din tedensko
zaslužite z obiskovanjem
v Vašem okraju. Znamko
za odgovor. - Tovarna
Kosmos, Ljubljana, poš-
ni predal 307.

Ako hočete delati
in z lahkimi domačimi obr-
tom na svojem domu za-
služiti 7 Din na uro -
vstopite v našo zadrugo.
Pouk je brezplačen Vpis-
nina 10 Din. Obširna na-
vodila pošljemo radevolje,
ako je priložena znamka
za odgovor. - Zadruga
Jugoslov. pletarica, Osijek.

Bodi mož!

in pokaži kaj znaš. Prvo
pot Vas peljemo mi. Za-
stopniki, z ugledom v
svojem kraju, kateri so
dobri poznavalci ljudi,
dosežejo lahko razme-
ram prilagojeno življenje
- samo vzeti voljo nas
obiskati ali nam pisati.
Nikakoli druga znanost
potrebna. Vsak bo indi-
viduelno informiran ter
opremljen s potnim in
adresnim materijalom. -
Na ta način mora postati
potovanje veselje in pri-
jetnost. Tudi materijalne
dalekosežne podpore. Na
vsak ofert natančen od-
govor. Import "Omnia",
Miklošičeva cesta 14.

ROLETE
SPECIALNA TVRTKA
ROLET
ZANTEVAJTE CENIK
VSEH VAST-MEDOKENSKIH
ZAVES
I. BERNIK
LJUBLJANA-LINHARTOVA 16

Privizijski potniki
za poljedelske stroje se
tako sprejmejo. - Jos.
Handl, Store.

Pouk

Gospod
ki bi dijaka v petju in
glasovirju se izpopolnil,
se išče za nekaj popold.
ur na teden. - Ponudbe
pod "Izobrazba 19" na
upravo "Slovenca".

Krojači, šivilje!
Trezní agili krojači, šiv-
ilje z lepim vedenjem,
ki se želijo izobraziti v
krojenju, občevanju s
strankami, dana vam je
možnost nastopiti kot
krojičeli, krojičelica. Po-
nudbe na Krojno učilišče,
Stari trg 10. Nov tečaj po
Svečnici. Revnejšim zni-
žano.

Čamernikova
šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36
(Jugo-avto). Prva oblast.
koncesionirana Prospekt
zastoj. Plačite ponj!

Dame pozor!
Redni pouk v krojem
risanju in prirojenjavanju
damskih oblek za dom in
poklic se vrši pri stro-
kovno izprašani učiteljici
ter lastnici modnega ate-
ljeja Roza Medved, Ljub-
ljana, Mestni trg 24, III.,
nasproti magistrata. Za-
jamčen uspeh. Istotam se
izvršujejo obleke, kostu-
mi, plašči itd. po najno-
vejših modelnih krojih
po zmerni ceni. Dobijo
se vsakovrstni kroji po
meri.

Poizvedbe

Zatekel se je pes
istrijski brak, rujeve
barve, visok. Dobi se pri
Petru Štepič, trgovina z
vinom, Ljubljana VII.

Stanovanja

Sobo s štedilnikom
in shrambo v novi hiši
oddam s 1. marcem. Na-
slov v upr. pod št. 1016.

Sobo in kuhinjo
iščeta zakonca z malim
otrokom. Ponudbe pod
"Miren" št. 1062.

Stanovanje
2 sobi, kuhinja, predsoba
in druge pritlikline, se
oddam. Savlje 71, Jezica.

Lepo stanovanje
2 sob. kuhinje in vseh
pritiklin se oddam stranki
brez otrok ali z odrasli-
mi takoj ali pozneje. -
Zelena jama, Tovarniška
ulica 21.

Lepo stanovanje
solčno, večletno ali de-
smrtno v ravni ležeče,
5 minut od Laskega, se
oddam s prvim junijem.
Naslov v upravi "Slov."
pod št. 984.

Stanovanje
obstoječe iz sobe in ku-
hinje oddam s februarjem.
Zelena jama, Tovarniška
št. 22.

Zakonski par
brez otrok išče stanova-
nje, sobo in kuhinjo, s
1. majem. Ponudbe na
upravo pod "Maj" 1070.

Prazno sobo
lepo, solčno, s parketi
in posebnim vvhodom, od-
dam takoj ali s 1. mar-
cem. Naslov v oglašnem
oddelku "Slovenca" pod
št. 1067.

Dvosobno stanovanje
z vsemi pritliklinami ne
predaleč iz centra me-
sta išče mirna družina za
1. marec. - Ponudbe na
upravo "Slovenca" pod
šifro "Snažno stanovanje"
št. 1131.

Stanovanje
soba, kuhinja, vodovod,
elektr. se oddam. Ciglar-
jeva 37, Moste.

Stanovanje
z 1 ali 2 sobama in pri-
tikline iščeta dve gospo-
dični, ki sta ves dan od-
sotni. Ponudbe na ogl.
oddelek tega lista po
"Maj".

Razno

6 letnega dečka
zdravega, močnega, od-
dam za svojega. Naslov
v upravi pod št. 877.

Radio aparat
kompleten štiriceven, za-
menjam za pisalni stroj,
moško kolo ali gramof-
on. Ponudbe na upravo
"Slov." pod št. 889.

Odpomoč Vašim
skrbem v osebnih, gospo-
darskih, denarnih zade-
vah nudi: Posvetovalnica
"Marstan", Maribor, Ko-
roška 10. Vpisnina 10 Din
(tri znamke).

Čitajte in širite
"Slovenca"!

RADI POZNE SEZIJE
ZELO ZNIŽANE CENE
ZA SLEDEČE VRSTE BLAGA:

FLANELE, BARIENTI i. t. d. za perilo, pijame,
obleke od Din 12--
BARZUNI modni, tiskani od Din 36--
DAMSKO VOLNENO
za plašče in obleke od Din 65--
ZA MOŠKE SUKNJE
kratke in dolge od Din 95--
SPORTNO ZA MOŠKE OBLEKE od Din 70--
KAMGARNI ZA MOŠKE OBLEKE,
garantirano čista volna od Din 140--

VKLJUB NIZKIM CENAM
FRIZNANO DOBRO BLAGO IN VELIKA IZBIRA
PRI NOVAKU - LJUBLJANA
KONGRESNI TRG 15 - NASPROTI NUNSKÉ CERKVE

Preselilveno naznanilo

Cenjenemu občinstvu in številnim odjemalcem vlužno
naznanjam, da sem preselil svojo znano trgovino z zlatnino
in srebrnino iz Šelenburgova ulica številca 6

v sosedno hišo številca 4

(hiša zavarovalne družbe Croatia)

Zagotavljam tudi v novem lokalu vsestransko solidno
in točno postrežbo se priporočam za nadaljno naklonjenost

A. FUCHS, zlatar in juvelir

Avtomobilisti!

Usojam se Vam tem pot ni kot edini v Drav-ki benovini izučen vulkanizer naznaniti, da sem pričel po najnovejšem sistemu vulkanizirati avtomobilne. Istotako sem znižal cene za 13%. S 1. febr. t. i. dalje pa nudim še to ugodnost, da vulkaniziram vsaki peti plašč donesen od ene in iste tvrdke **GRIP-OLIO**. Za vsako po meni izvršeno delo jamčim za štiri mesece o 1 dneva prevzema dalje ter se priporočam za nadaljno naklonjenost.

Anton Jezeršek — Ljubljana
Gospodarska cesta 1, pri Figovcu
Parna vulkanizacija

Priporoča se priznano podjetje za strokovno napeljavo električnih instalacij, za luč in motorje v mestu in na deželi, popravilo najraznovrstnih električnih aparatov, grelcev, likalnikov itd.
HAVLICEK FRAN
kone. elektrotehn. podjetje, Ljubljana, Sv. Petra cesta 5, hotel »Soča«, dvorišče. — Telef. št. 3421.

Pomaranče, limone

italjanskega in španskega izvora, vedno sveže prvovrstno blago nudi

Celestina Glavnik, Ljubljana
Pogačarjev trg 1

Tvrška uvaža že skozi dolgo vrsto let blago direktno od producenta ter lahko postrže svoje odjemalce vedno z najboljšim blagom po najnižjih dnevnih cenah. V zalogi ima veliko veliko izbiro blaga vseh vrst in kakovosti. Pri večjem odjemu specijalne cene. Vsa inozemska in domača zelenjava vsak dan sveža in v največji izbiri.

Zahtevajte cenike!

Občina Moste pri Ljubljani razpisuje v smislu § 4 zak. o samostojnih zdravstvenih občinah mesto **občinskega zdravnika**

Prošnje, opremljene po določilu čl. 12 zak. o civ. in ostalih drž. usl. in § 18 uredbe o službenem razmerju zdravnikov zdravstvenih občin, naj se vlagajo do 15. II. t. i. pri županstvu v Mostah.

Oblastveno koncesijonirana
Šoferska šola I. Gaberščik,
bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 52. Prihodnji redni tečaj prične 1. februarja.

Slav. občinstvu vlijudno naznanjam, da sem prevzel znano gostilno

pri „Dolenjcu“

še prej »Pri Pavletu«, Kapiteljska ulica 3. Točila se bodo pristna štajerska in dolenjska vina. Kuhinja bo dobra. Sprejemajo se abonenti. Za obilen obisk se priporoča **Jakob Zupančič**.

Štev. 299/31.

Razglas

Mestna občina Novo mesto proda iz svojega gozda v Čegelnici, ki je oddaljen od glavnega kolodvora v Novem mestu 3 km,

1136-81 m² smrekovega lesa na rastilu, v debelosti od 10 do 45 cm.

Seznam drevja in kupni pogoji so v občinski pisarni na razpolago.

Pismene ponudbe se morajo staviti najkasneje do 10. februarja 1931.

ZUPANSTVO MESTNE OBČINE NOVO MESTO,
dne 30. januarja 1931.

Dr. J. Režek m. p.

Bolni na nogah!

Nocoj kopelj za noge z nekaj dekagrami **SOLI SV. ROKA!**

Boleče noge — pekoče noge — težke in trudne noge — otiščanci — ozeblina — bule vsled ozeblina — neznosen srbež — kurja ocesa — žulji — trda koža — krvavitve

uredi najbolj zanemarjene noge v najpopolnejši meri 1 velik zavoj soli sv. Roka za noge po Din 16-1. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. — Zaloga za Slovenijo drogerija **GREGORIČ, Ljubljana**, Glavna zaloga, »Nada« drogerija V. Gabrič, Subotica.

Štev. VI. 3466/31-1.

Razpis

Načelnstvo mesta Ljubljane razpisuje oddajo ključavničarskih del za napravo nove železne ograje ob novo projektirani pešpoti na Grad.

Razpisani pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu šolski drevored 2/II, med uradnimi urami.

Ponudbe je vložiti do dne 9. februarja 1931 do 11 istotam.

MESTNO NACELSTVO V LJUBLJANI,
dne 30. januarja 1931.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zaduga z neomejeno zavezo v Ljubljani obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje hranilnica sama. — Svoje prostore ima tik za franciškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojko iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, k presega večkratno vrednost vseh vlog. Hranilne vloge znašajo nad 180 milijonov dinariev.

Cenjenim naročnikom naznanjam, da sem se preselil s Sv. Petra ceste 42 na

Vidovdanska cesta št. 1

in se priporočam. Solidno delo in nizke cene!

Sobni slikar Jurij Mokošek.

Pozor!

Proda se v Kranju št. 50, Kokriško predmestje, sledeče: dva tovorna avtomobila znam. Chevrolet, 4 cilindrska, zelo dobro ohranjena, tudi na obroke; 5 konj s popolno opremo; 5 različnih voz; 1 slamo-reznica; 7 različnih sani ter različnih drugih stvari, pripadajočih k špediciji.

Oglas

Zgradba stanovanjskega poslojpa za 4 družine na državnem rudniku v Ugljeviku.

Na osnovi čl. 82 do 98 zakona o državnem računovodstvu bo priredila Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu na dan 28. februarja 1931 ob 11 dopoldne prvo ofertalno licitacijo za zgradbo stanovanjske hiše za 4 družine na državnem rudniku v Ugljeviku.

Proračunska vsota 355.000 Din. Pogoji so na vpogled pri Direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu, soba št. 39 in pri omenjenem rudniku vsak delavni dan med uradnimi urami.

Kaveja 5 odstotkov za domače in 10 odstotkov za zunanje ponudnike od ponujene vrednosti se položi pri blagajni Direkcije državnih rudarskih podjetij v Sarajevu prej ali najkasneje do 10 dopoldne na dan same licitacije.

Iz pisarne Ministrstva za šume in rude, odelek za rudarstvo, Beograd R št. 19.759/30.

Iz čuta hvaležnosti izrekamo ob priliki smrti dobre gospe

Franje Pollak

spoštovani in ugledni rodbini naše iskreno sožalje in sočustvovanje v boli.

Vrhnika, dne 31. januarja 1931.

Uslužbenstvo tovarne C. Pollak na Vrhniki.

Pustna Metka

tekmovalka krofov, hoče s svojimi prvovrstnimi in dnevno svežimi krofi priti do rekorda, zato se cenjenemu občinstvu toplo priporoča za naklonjenost! Ložira v

slastičarni T. NOVOTNY, Gospodarska cesta 2 kjer ima svoje izvrstno blago v zalogi in daje pri večjem naročilu popust.

Naznanilo!

Vlijudno naznanjam slaznemu občinstvu da sem kupil trgovino bombonov in kandidov v Mariboru, Stolna ulica 6, kateri dodam še slastičarno. — Potrudi se bom pridobiti in obdržati naklonjenost in zaupanje cenjenih odjemalcev s svežo in dobro robo, točno postržebo in ugodnimi cenami. Prosim za obilen obisk. Z odličnim spoštovanjem

JOSIP DUFEK ml. — slastičar

Inserirajte v „Slovenču“!

Tužnega srca naznanjam v svojem kakor v imenu vseh sorodnikov vsem prijateljem in znancem žalostno vest, da je moj dobri brat oziroma stric, gospod

Matija Peklar

župan, posestnik, gostilničar itd.

po kratki, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti, dne 31. januarja ob 5 popoldne v 76. letu mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega se bo vršil v torek, dne 3. februarja ob dveh popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. Jakob v Slov. goricah, dne 1. februarja 1931.

Dominik Peklar, brat
in ostali sorodniki.

ZAHVALA. Za mnogostranske izraze odkritosrčnega sožalja, ki smo jih prejeli ob nenadomestljivi izgubi naše ljube mame, stare mame

Jere Rakun

izrekamo tem potom vsem našo najprišrčnejšo zahvalo. Posebej se zahvaljujemo častiti duhovščini ter vsem darovalcem lepega cvetja ter vencev, ter končno vsem, ki so našo drago pokojnico tako številno spremlili na zadnji poti.

Celje-Breg, dne 30. januarja 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Potrli naznanjamo žalostno vest, da je Vsemogočni poklical k sebi — v 87. letu starosti, previdnega s svetimi zakramenti za umirajoče — našega ljubega očeta, starega očeta, tasta in deda, gospoda

Janeza Remžgarja

zasebnika v Mostah

Pogreb se bo vršil v nedeljo 1. februarja ob dveh iz hiše žalosti, Zaloška cesta št. 15 (Moste) k Sv. Križu.

Moste pri Ljubljani, dne 30. januarja 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Pogrebni zavod I. Gajšek, Vodmat.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem javljamo žalostno vest, da je umrl naš predragi soprog, oče, tast, svak, stari oče, stric itd., gospod

PETER DEL LINZ

trgovec in posestnik v Hruševju pri Postojni

danes ponoči, v 79. letu starosti, po kratki, mučni bolezni.

Pogreb se bo vršil 1. februarja 1931 ob 15. uri iz hiše žalosti v Hruševju na farno pokopališče v Hrenovicah.

Ljubljana-Hruševje, 31. januarja 1931.

Žalujoči ostali.

Potrli neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem nadvse tužno vest, da je naša srčno ljubljena soproga, predobra mama, stara mama, sestra, teta, svakinja in tašča, gospa

Marija Marčan

soproga mesarja in posestnika

dne 31. t. m. po kratki, mukepolni bolezni, previdena s svetotajstvi za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek na Svečnico dne 2. februarja t. i. ob 4 popoldne iz hiše žalosti Rimska cesta št. 21 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1931.

Andrej Marčan, soprog.

Josip, Dragotin, sinova. Draga, Marica, Slavka, Ida, Bogomira, hčere. Jožica Podkov, sestra. Ela Marčan, Darinka Marčan, sinahi. Ivo Filipčič, mag. ph. Borčič Jakša, Vilko Berdajš, zetje.

Brez posebnega naznanila.

Mestni pogrebni zavod.

Naznanilo

s katerim obveščam cent. občinstvo, prijatelje in nance, da sem otvoril v Vodmatu, Društvena ul. 2. (naspr. trg. Mahnič) mehanično delovno mesto za popravila koles, šivalnih strojev in gramofonov. Prevzemam in izvršim vsa dela najskeleče, točno in solidno. V zalogi imam nova kolesa raznih svetovnih znamk, pnevmatike, olje in druge nadomestne rezervne dele.

Za cenj. naročila se priporoča

STANŽ RAKOŠ, mehanik

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.

na Miklošičev cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne v oge se obrestujejo

najugodneje.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša circa po odstotka obresti, se ne odtegne viagateljem. Varnost nudimo lastna plačila, nadpolovica deonic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Kredi v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vključno na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih posojilnicah.

L. Mikuš - Ljubljana

priporoča svojo zalogo težnikov
solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

ZAHVALA. Za mnogostranske izraze odkritosrčnega sožalja, ki smo jih prejeli ob nenadomestljivi izgubi našega očeta, gospoda

Valentina Kosa

posestnika in gostilničarja

izrekamo tem potom vsem našo najpri-
srčnejšo zahvalo. Posebej se zahvalju-
jemo preč. duhovščini, gospod. dr. Mar-
čiču za njegov požrtvovalni trud ob po-
kojniki bolezni, domačemu pevske-
mu zboru, vsem darovalcem lepega cvetja
in končno vsem, ki so našega ljubega
pokojnika tako številno spremili na
zadnji poti.

Boh. Bistrica, dne 31. jan. 1931.

Žalujoči ostali.

Lipski

pomladni velesejm

1931

splošni vzorčni velesejm od 1. do 7. marca
veliki tehnični in stavbni velesejm od 1. do 11. marca
tekstilni velesejm od 1. do 4. marca
velesejm šortnih predmetov od 1. do 5. marca

Potashila dobite pri

zastopstvu STECU, Ljubljana, Gledališka
ulica 8./II. Telefon 2925

Zahvala

Za mnogostranske izraze odkritosrčnega sožalja, ki smo jih prejeli ob nenadomestljivi izgubi našega ljubljene-
ga očeta, gospoda

Franca Grobelšek

veletrgovca in posestnika

izrekamo tem potom vsem prav najpri-
srčnejšo zahvalo. Posebej se zahvaljujemo vsem darovalcem lepega cvetja in vencev ter pekovski-
mu pevskemu odseku za ganljive žalo-
stinke in končno vsem, ki so našega draga-
ga pokojnika tako številno spremili na
zadnji poti.

Maribor, dne 30. januarja 1931.

Žalujoči ostali.

Tužnih src naznanjamo, da je danes zjutraj po daljšem bolehanju odšla v boljšo
večnost po plačilo za svoja dobra dela gospa

Franja Pollak roj. Peterca

Pogreb preblage pokojnice bo v ponedeljek, dne 2. februarja ob pol treh
popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta 23.

Pokojna gospa je bila kot zvesta družica svojemu soprogu socialno čuteča in
siromašnemu sloju izredno naklonjena ter v stalnem stiku z delavstvom, zaposlenim
v šefovih obratih, posebno ugotavlja starejša generacija.

Ohranimo ji trajno hvaležen spomin.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1931.

NAMEŠČENCI IN DELAVSTVO TOVARNE K. POLLAK.

V globoki žalosti potrjeni naznanjam, da je danes zjutraj gospod

Franja Pollak roj. Peterca

po daljšem bolehanju, večkrat previdena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti Dunajska cesta št. 23 v ponedeljek, dne 2. februarja ob
pol 3 popoldne.

Ljubljana, dne 31. januarja 1931.

Karl Pollak st., soproga.

Karl, Jean B. in Pavel Pollak, sinovi.

Helena ing. Remec-ova, Meta dr. Meglerjeva in
špelka dr. Miličič-eva, hčere.

Luigia roj. Fogar, Ema roj. Jelovšek in Anuška roj. Jarc, sinahe. Ing. Vladimir Remec, dr. Vendelin
Megler in dr. Ivo Miličič, zeti. Franc Peterca, Terezija dr. Trtnikova, Josefina Peterca in Ana Ribič,
brat in sestre, vsi vnuki in ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.

Mestni pogrebni zavod.

Obveznice vojne škode so najboljše in najsigurneši vloček kapitala. Vsaka izguba izključena, ker mora biti vsaka obveznica amortizirana z Din 1000.—. — Najmanjši dobiček Din 5000.—.

Dne 16. FEBRUARJA t. l. se bo vršilo žrebanje dobitkov obveznic vojne škode

s sledečimi dobitki:

- 1 dobiček za Din 500.000.—
- 2 dobitka po Din 250.000.—
- 5 dobitkov po Din 100.000.—
- 10 dobitkov po Din 50.000.—
- 20 dobitkov po Din 25.000.—
- 50 dobitkov po Din 10.000.—
- 100 dobitkov po Din 5.000.—

PRODAMIAMO te drž. obveznice tudi na mesečno odplačilo in sicer najmanj:

- 2 komada nominale Din 2000.— na 18 mesečnih obrokov po Din 62.—
- ali 2 komada nominale Din 2000.— na 24 mesečnih obrokov po Din 48.—

Že z izvršenim prvim vplačilom dosežete pravico za sodelovanje pri žrebanju in za dobiček!

Bankovno komanditno društvo A. REIN I DRUG, Zagreb

Ilica 15, Trg Kralja Tomislava 17 — Podružnica BEOGRAD, Knez Mihajlova 47

Okrog 20. februarja t. l. izide v naši nakladi časopis „VJESNIK SREČE“ s popolnoma avtentičnim rezultatom vseh do sedaj izvršenih amortizacijskih žrebanj in žrebanj dobitkov obveznic vojne škode. — Posamezna številka Din 10.—.

Ako imate skrbi glede nabave

pohištva

se obrnite na EGIDIJ IN KAROL ERJAVEC, založnik in prodaja pohištva, Brod (poleg taceškega mostu), št. Vid nad Ljubljano. Tam dobite vsa navodila in boste kar najsolidneje postreženi. Za vsak izdelek se jamči brez zahtev! Ogled tudi ob nedeljah.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
SOLSKKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

KUPIM

popolnoma suhe hrastove blode, brez grč, 6 cm debele, 40—45 cm široke, 250—350 cm dolge. Ponudbe s ceno poslati na Mestni župni urad, Jesenice, Gorenjsko.

Gospodarska Zveza v Ljubljani

ima stalno na zalogi:

Deželne pridelke - žito - mlevske izdelke - speci-
rijsko in kolonijalno blago - sadje - mesne izdelke -
južno sadje - semena - seno - slamo - Težakovo
olje za živino - kmetijske stroje in orodja - umetna
gnojila - cement - premog itd.

OTVORITEV GOSTILNE!

Usojava se vljudno
naznaniti, da prevza-
meva s 1. februarjem
1931 staroznano go-
stilno »Mesto Trste«
v Mariboru, Tržaška
cesta št. 8, ter pro-
siva za obilen obisk
v našem novem delo-
krogu. — Z velespo-
štovanjem

OTMAR in ANA
H U M E L

VATA

tudi po 50 kg bale, vedno
na razpolago. — Zahtevajte
vzorke in cenik! —
TOVARNA VATE, Maribor,
Dravska ulica 15.

Ogledala

seh vrst, velikosti in oblik

Steklo

zrcalno 6—8 mm, masinsko 4—6 mm, portalno,
leusav, alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43
Zagreb Celovška 81 Osijek

Naznanilo

Cenjenemu občinstvu naznanjava, da sva pre-
vzela krojaško delavnico Josipa Pogačnika v Ra-
dovljici; kot bivša njegova pomočnika bova izde-
lovala obleke po zmernih cenah. Se priporočava:

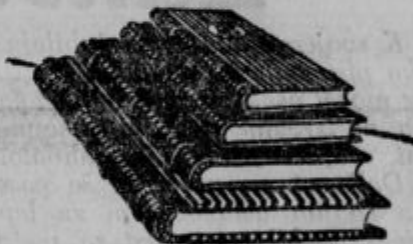
Vogelnik Valentin in Benedičič Franc,
krojaštvo.

Nasl. Pogačnika, Radovljica 41.

Tekstil.strokovnjak

popolnoma samostojen v volnenih, jutovih in pre-
prožnih ter dekoracijskih tkaninah, sprejme mesto
desinatara, delovodje ali tehničnega uradnika ev.
uredi izdelavo teh tekstilij. Naslov v upravi lista
pod št. 1105.

Vsakorsine trgovske knjige,
štrake, mape, nalez, herbarije,
odjemalne knjižice, bloke, zvezke
i. t. d.

nuđim po skrajno ugodnih cenah!
Na debelo! — Na drobno!

ANTON JANEŽIČ

Ljubljana, Florjanska ul. 14
Knjigovoznica in črtalnica trgovskih knjig.

Razprodaja radi preselitve

raznih pletenin po globoko znižanih cenah od
3. februarja dalje dokler bo trajala zaloga. — Ne
zamudite lepe prilike!

Martin Mahkota — Celovška cesta 43.

Hans Dominik:

Moč treh

Roman iz leta 1955.

Erik Truvor je pogledal mesto na traku, ki ga je Silvester tako stalno tiščal v rokah. Aparat je med tem neutrudljivo deloval dalje. Več metrov traka se je že izmotalo iz njega in so ležali zaviti in zganjeni na Silvestrovih kolenih.

Erik Truvor je prečital brzojavko v Silvestrovih rokah: »Jana Silvestru. Na varnem sem. V Angliji v Maitland Castelu pri dobrih prijateljih.«

Trak je kazal kratko brzojavko trikrat zaporedoma.

Erik Truvor se je sklonil k sedečemu in mu položil roko na ramo.

»Veseli se, Silvester! Tvoje skrbi so minile. Sedaj veš, da je Jana na varnem.«

Pod pritiskom roke Erika Truvorja je Silvester še bolj zlezal v dve gubei Omahnil je naprej in bi bil padel prav na tla, če ga ne bi bil obstregel Erik Truvor z močnimi rokami. Tedaj je čutil, da je prijateljevo telo prenehalo živeti, da bledosti obraza niso povzročali samo blede refleksi ledene stene.

Nagle menjave veselja in žalosti, duševnih pretresljajev in najtežavnejšega znanstvenega dela ni zmagal organizem Silvestra Bursfelda. Srčna kap je končala mlado življenje v trenutku, ko je prejel Janino brzojavko.

Erik Truvor je držal že mrzle prijateljeve prste v svojih rokah. Atma je stopil v sobo. Stopil je k Silvestru in mu narahlo zatisnil oči.

»Dal je, kar je zahtevala od njega usoda, znanje.« Erik Truvor je prikimal in dolgo gledal blede obraz.

»Znanje, ki mi daje moč.«

Ozrl se je od mrtvega na veliki žarilnik. Le pisala so ropotala in pisala nove vesti z vojnih pozorišč na papir. S težkimi koraki je stopil Erik Truvor k mogočnemu žarilniku. Ena edina beseda se mu je izvila z ustnic: »Naprej!«

Zvenelo je ko bojni klic! Bil je tudi bojni klic!

Doktor Rockwell, telesni zdravnik predsednika-diktatorja, in stotnik Harris, službujoči pribočnik, sta se pogovarjala s pridruženim glasom v predsobi.

Dokler ne želi predsednik mojega zdravniškega nasveta, mu ga ne smem vsiljevati.

»Ne gre več tako dalje, gospod doktor! Takega življenja noben človek ne vzdrži dalje časa. Že dvanaest dni, odkar je napovedala Anglija vojno, še ni slekel predsednik svoje obleke, je komaj zapustil ke-daj svojo pisarno...«

»Priznavam, da je nevarno tako življenje, posebno, ako si prekoračil petdeseto leto. Toda na drugi strani... pomislite izredni položaj. Vojna z enako velesilo. Gre za usodo Držav in... diktatorja. Končno se ne smemo čuditi, ako posveča vso svojo moč vodstvu vojne.«

»Moč! Moč! Gospod doktor! Odkod naj jemlje moč, ako skoro ničesar ne zauživa? Skodelico čaja. Nekaj rezin toasta. To mu zadošča za štiri in dvajset ur. Vrh tega nič ne spi. Že dvanaest dni nisem v svojih službenih urah našel predsednika, da bi spal. Moji tovariši od drugih straž tudi ne.«

»Vendar je moral spati. Po četrte ure, ob času, ko ni bilo nikogar v njegovi sobi. Dvanaest dni ne zdrži nihče brez spanja. To vam morem kot zdravnik zagotoviti. Tretji dan se pokažejo, ako kdo popolnoma nič ne spi, težke posledice.«

»Posledice so tu, gospod doktor! Zato vas prosim, da greste k predsedniku. Povsem se je izpremenil. Njegov pogled, prej tako miren in hladen, je postal sanjav in mrličav.«

»Mrzlico spoznavamo na telesni toploti bolni-kovi. Bodite uverjeni, da je predsednik v teh dva-najstih dneh prav dobro spal v svojem naslanjaču. Narava se ne da varati. Najmanj pri spanju. Zdravni-ška veda pozna slučaje, da so jezdec trdno spali na svojih konjih, če so bili preveč utrujeni, ne da bi ve-deli za to in ne da bi... to je posebno važno... padli s konja. Tem bolj moramo verjeti, da je našel pred-sednik v svojem udobnem naslanjaču potrebno spanje.«

»Spanje? Gospod doktor! Vi lahko tako govorite, ker še niste videli tukajšnjih razmer iz bližine. Na njegovi mizi stoji dvanaest telefonskih aparatov. Ima stalno zvezo z bojišči. Pravkar govori morda s po-veljnikom našega afriškega zračnega brodogoja. Nekaj minut pozneje z načelnikom avstralske mornarice. Če treba se javi že med tem razgovorom indska eskadra. Tako gre noč in dan.«

»Vsa čast vašemu poročilu, gospod stotnik. Kljub temu ne morem nepozvan vsiliti svojega nasveta. Ako bi se res pojavili resni znaki, sem lahko v dveh mi-nutah tu.«

Med tem ko se je vršil ta pogovor v predsobi, je sedel predsednik-diktator v svoji pisarni na težkem visokem naslonjaču z mogočno mizo. Stotnik Harris je imel prav. Cir Stonard se je bistveno izpremenil. Zdaj je strmel cele minute na poročilo, ki je ležalo pred njim. Potem je gledal zopet strmeče v strop. Nervozen, nemiren, kakor da pričakuje vsak hip neko vest.

»Ljudske knjižnice iz založništva Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani 28. zvezek: Svetinščak, IZPUK GOLICE, 30 Din, vez 42 Din, 30 zvezek: Svetinščak, NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez 40 Din, 31 zvezek: Svetinščak, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), Roman in slikanici, 24 Din, vez 32 Din, 32 zvezek: Remmich, ZAGORSKI ZVONOVI, Slavič, NA SINAJ, 30 Din, vez 42 Din, 33 zvezek: Bridges, NA POMOC, 30 Din, vez 42 Din, 34 zvezek: Bracket, CIRKUSKI OTROK, 28 Din, vez 40 Din.

POPRAVILNICA

ZA

MEHANIČNA

PISALNE - RAČUNSKE -
RAZMNOŽEVALE - STROJNE
BLAGAJNE - GRAMOFONE
FOTO - APARATE

SE PRIPOROČA:

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA
SELENBURGOVA ULICA 6
TEL. 29-80

Ekspozitna hiša
MARIBOR

„LUNA“

last A Pristernik
Aleksandrova 19

Velika izbirna zaloga: nogavice, otroških, ženskih in moških srajc, spodnjih hlač, pletenin, maje, puloverov, telovnikov, lastni izdelki. Čevlji za dom in telovadbo-snežni čevlji, dežniki, igrače. — Lastna pletarna in predtiskarija, tudi se prevzame entlanje in ažuriranje. — Ves pribor za šivanje, kakor volna, svile itd. Krojači in šivilje dobe znaten popust. — Tudi gugalni konji, sanke, vozički za pupe po izredno nizkih cenah. — Na drobno in na debelo.

Moderen politehnični zavod - Paris

20. letnik.

Otvoritev akademičnega leta 1951. dne 15. januarja. — Študij za inženjerja »In Absentia« (studij doma) 2 leti (še v krajšem času za kandidate s posebno predizobrazbo). — Fakulteta: gradnja avtomobilov, aeroplanov, elektrarn, železobeton. — Centralna kurjava. — V francoskem ali nemškem jeziku. — Pravila in program. General-Sekretariat (Dept. L. S. 3) T. M. P. 38, rue Hallé, Paris (14-e).

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem
hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„Jugrad“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga
r. z. o. z. v Ljubljani, Kelečeva ul. 75/I.

Pravila proti plačilu Din 5— v znakah. Za od-
govor prosimo znakmo.

Uradne ure od 8—12 in od 14—18.

Zahvala

K svojemu dvojnemu jubileju sem prejel od vseh strani
toliko pismenih in ustmenih čestitk, da mi je nemogoče, da
bi se mogel vsakemu posebej zahvaliti. Naj mi bo torej dovo-
ljeno, da izrazim vsem, ki so se me spomnili s svojimi čestit-
kami, svojo najiskrenejšo zahvalo.

Dolžnost me veže, da še posebej izrečem toplo zahvalo
vsem svojim uslužbencem za lepo prireditev. Leta čisti
dobiček je bil namenjen za podporo siromašnim učencem.
Posebna hvala gre plačelnemu natakarku g. Nečimru, ter ka-
pelnikom gg. Monci, ki je sprožil misel o prireditvi dobrodel-
nega koncerta, Burdesu in Neratu. Srčna hvala tudi gg. Kuncu
in Ivančiču, ki sta podprla to plemenito akcijo s tem, da sta
dala blago za siromašno deco po izredno znižanih cenah.

Hvala tudi vsem posetnikom dobrodelnega koncerta in
vsem onim, ki so s preplačili pripomogli prireditvi k še lep-
šemu uspehu.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1951.

Krapeš Fran,
kavarnar in restavracija

Priporoča se prvi slovenski zavod
Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev
trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica
XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

2 polirja

za zgradbo cest, mostov in regulacijo rek (globoke zgradbe) in

1 strojnika

k vrtni napravi (kompresor), le prvovrstne moči, išče za takoj
Gradbeno podjetje Ing. Josip Dedek, Ljubljana, Žibertova ulica 7,
I. nadstropje. Telefon 2237.

To lahko tudi VI!

Sedaj sami muziciramo ter se
izvrtne zabavamo v teh dolgih
zimskih večerih. Vselej in dru-
žnost sta zaveli k nam. K
svojim dobrim glasbenim instru-
mentom smo prejeli tudi
popolnoma zastoj učne
zvezke, ki nas na prijeten
način poučujejo v glasbi.
Tudi VI se lahko na-
učite kak instrument.

Zahtevajte samo brezplačen
glavni katalog

s knjižico „Kako postanem
dober glasbenik?“ — od naj-
večje in najcenejša odjemne
trdke glasbil v Jugoslaviji:

Meinel & Herold
tvornica glasbil in harmonik
prodajna podr. Maribor št. 102.

Poceni in vendar najboljše je

Severjeva otomana

RUDOLF SEVER — Ljubljana — Marijin trg 2

Redna stolica

lahka in naravna, brez bolečin in driske, se do-
seže z uporabo staroznanih

KROGLJIC IZ KRVAVINE.

Domača cascara To izvrstno domače sredstvo čis-
ti želodec, urejuje stolico, zmanjšuje lenost in
natrpanost črev. Cena škatljice močnejših 12 Din,
cena škatljice slabših 10 Din. Proizvaja in razpo-
šilja stara, l. 1599 ustanovljena **Kaptoiska lekarna**
sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Je-
lačićev trg 20. Dobiva se v vseh lekarnah.

Vase obliže
rabi barve!

Pomagajte prirodi in uporabljajte »Khasana
Superb krema«. Ta oranžasta lepotilna krema (ne
šminka!) se na Vašem obrazu takoj spremeni in
da polti ostrejšo barvo. Izgledali boste vedno
dražestno sveži, zdravi in prirodn. Nihče ne bo
sutil umetnega sredstva. Nobena šminka ne učin-
kuje tako individualno kakor »Khasana Superb
krema«. Vsako obliže pomladi in polpisa, vsako
drugače, natančno vsrežajoče bistvu posameznika.
Edino »Khasana Superb rdečilo« za ustne učin-
kuje ravno tako, ker jim da mladostno svežino
in jih zadostno (toda ne prekriceče) povdari.
»Khasana Superb krema«, kako tudi to rde-
čilo je odporno napram vremenu, vlagi in — po-
ljubom. Samo s pomočjo mila se odstrani barvilo.
»Khasana Superb rdečilo« v zlati puščici Din
V eleg. mehanični puščici s pritrjenim po-
klopcom in dvojno vsebino Din — Nadomestni
vložek v ovoju iz želatine Din — Khasana Su-
perb rdečilo za ustne, lonček Din —.

KHASANA
SUPERB

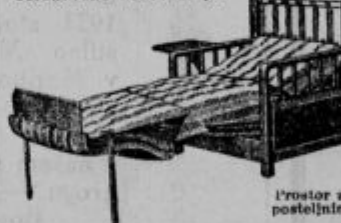

DOBI SE POVSOD!

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a. M. - London

Skladišče za Jugoslavijo:
Jugopharmacija d. d., Zagreb, Oddelek kozmetike.

Garantirana konstrukcija!

FRANC JAGER

tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra n. 29

priporoča svoje naj-

modernejše fotelje

vseh vrst, modroce,

otomane, žimo zlož-

ljive postelje, pa-

lentne divane i.t.d.

Najmodernejša oblika!

Mi kupimo za Vas
snopič Karl May: „Winnetou“

Izrežite ta oglas, napišite svoj naslov
očitljivo in s tem dobite v katerikoli
knjigarni brezplačno poizkusni snopič
„Winnetou“ (knjige „Winnetou“ bodo ob-
segale 12 zvezkov, ki izhajajo mesečno,
po 160 strani, skupno torej 1800 do 2000
strani in bodo v vsakem zvezku imele več
slik). Po pošti pošljite izrezan oglas
kot tiskovino (znamka 25 par) na naslov:
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, nakar do-
bite snopič po pošti. V snopiču prečitajte
ugodnosti za naročnike!

Ime in priimek _____
kraj (ulica) _____
pošta _____

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (MIKLOŠIČEVA CESTA 10)

TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500.000.000—

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik,
Maribor, Kočevje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tuzemstvu in inozemstvu